

NOVICE

OBČINE SV. ANDRAŽ V SLOVENSKIH GORICAH

Vitomarci, oktober 2013

št. 45

Udeleženci romanja od kapele do kapele, 17. avgust 2013

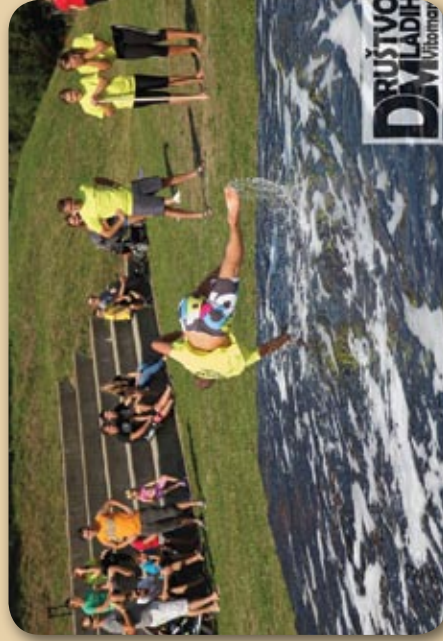
Povezovalca iger sta z gore Olimp prinesla olimpijski ogenj

Predstavitve ekip in prve igre

Podaj mi gajbo piva

Pri tej igri je bilo veliko spektakularnih padcev

Ugrizni banano ali pa vsaj v jabolko

Pumpaj, pumpaj gasilec moj

Tako si pa vodo podajajo sloni in slonice

Pomerili so se tudi gledalci

Končna osvežitev

Spoštovani, šolski zvonec je zazvonil in vrata šol so se na široko odprla. Učilnice so se napolnile s šolarji in dijaki, ki že gredo svojemu znanju naproti. Tudi narava se umirja, drevesa že barvajo svoje liste; jutra in večeri so postali že prav hladni. Pa nič za to. Veliko jesenskih opravil nas še čaka, preden bo zemlja prekrila snežna odeja. Če se ozremo v pretekle mesece, se je v naši občini dogajalo marsikaj zanimivega. Naj omenim prireditev Müže, ki se je letos odvijala na igrišču pri šoli. Na tej prireditvi ste se lahko mladi in malo manj mladi na-

plesali do onemoglosti, saj sta igrali zelo dobri glasbeni skupini. Pred tem pa ste se lahko ogreli na igrah v organizacijski zasedbi Društva mladih Vitomarci. Poletja so pač namenjena veseliciam. A ne?

V naši občini je potekalo tudi eno malo romanje. Da, lahko bi tako rekli. Občani smo romali od kapele do kapele, iz vasi v vas. Da smo to doživeli še bolj romarsko, povezano, sproščeno, smo stopili na avtobus v Drbetincih in se skupaj z župnikom g. Jankom Babičem ter Andrejem Omulcem popeljali do cilja v Slavšino. Z vmesnimi postanki seveda,

kjer ni manjkalo ne pijače in ne hrane. Izvedeli smo veliko zanimivosti o kapelah, mimo katerih se nekateri vozimo vsak dan.

V tej številki Novic si lahko še bolj podrobno preberete o teh dveh dogodkih in se morda tudi poiščete na fotografijah. Preberite pa še ostale članke in si kljub delu vzemite nekaj minut dnevno za branje občinskih Novic. Pa prijetno branje vam želimo.

*Za uredniški odbor
Vanja Gaber Krepša*

Novice št. 46 bodo predvidoma izšle 23. decembra 2013.

Prispevke lahko oddate kot predstavnik katerega od društev ali kot občan. **Rok za oddajo vaših prispevkov je najkasneje do ponedeljka, 2. decembra 2013. Prispevkov, ki bodo prispeli kasneje, ne bomo mogli objaviti v tej številki Novic.**

Pripišite napovednik dogodkov do vključno aprila 2014.

V svojih prispevkih upoštevajte datum izida Novic in temu prilagodite vsebino prispevkov. Prispevke posredujte v digitalni obliki na prenosljivem mediju (CD, USB-ključ) ali na elektronskem naslovu: info@sv-andraž.si.

Prosimo, da upoštevate navodila za predajo prispevkov:

- določite kratek in udaren naslov prispevka (kot npr.

»Poletne delavnice v vrtcu«);

- prispevki naj bodo kratki, v prispevku označite, kje pride katera fotografija in kaj naj piše pod njo (poimenujte enako, kot boste poimenovali priložene fotografije: npr.

Fotografija: Nabiranje zvončkov);

- fotografije pripnite posebej in jih opremite: fotografijo poimenujte, podnaslovite: naslov fotografije, osebe na fotografiji ... **Neoznačene fotografije žal ne bomo mogli objaviti.**

V Novicah še vedno lahko oddate: **NEKOMERCIALNI MALI OGLAS ZA FIZIČNE OSEBE – oglasi do 10 besed so brezplačni. Vsebino prav tako pošljite do 2. 12. 2013.** Uredništvo si pridržuje pravico, da prispevke po potrebi krajša, jih razporeja v rubrike ali zaradi neprimerne vsebine ne objavi.

Uredniški odbor

Napovednik dogodkov 2013

OKTOBER:

- Večer skečev v izvedbi gledaliških skupin društva, KUD Vitomarci;
- Praznovanje 500 let začetka gradnje naše cerkve (napovednik prireditev na strani 18 in 19);
- **31. 10. 2013** – noč čarovnic v Rakičanu, Društvo mladih Vitomarci;

NOVEMBER:

- kuharski tečaj, Društvo gospodinj Vitomarci;
- Srečanje ljudskih pevcev in godcev, Društvo gospodinj Vitomarci;
- občinska tekma, SD TRAP Vitomarci;
- **30. 11. 2013** – lov za občane, LD Vitomarci;
- **30. 11. 2013** – proslava ob občinskem prazniku, Občina Sv. Andraž;
- delavnica Analiza in nega mladega vina (ali december), Vinogradniško-sadjarstvo društvo;

DECEMBER:

- **1. 12. 2013** – Andraževno – farno "žegnanje", Župnija Sv. Andraž;
- pletenje "krdebačev", Društvo mladih Vitomarci in DMNR Peščeni Vrh;
- postavljanje božične smreke, Društvo mladih Vitomarci in PGD Vitomarci;
- zimske oz. praznične delavnice za otroke, KUD Vitomarci;
- pravljični večeri za otroke, KUD Vitomarci;
- Voščimo s pesmijo, KUD Vitomarci;
- Božični koncert, KUD Vitomarci;
- obisk občanov po zavodih in domovih, OORK Sv. Andraž.

Iz vsebine

Uredništvo	3	Šola in vrtec	14
Župan	4	Župnija	17
Občinski svet in odbori	4	Ostali prispevki	19
Občinska uprava	5	Kronika kraja	29
Društva	10	Nagradna križanka	30

Kolofon

Uredništvo si pridržuje pravico do spremembe naslovov in krajšanja člankov. Za morebitne napake se opravičujemo.

Izdajatelj: Občina Sv. Andraž v Slov. goricah; **Lektoriranje:** Alenka Omulec; **Za izdajo odgovoren:** Franci Krepša; **Odgovorni urednik:** Bernarda Ban; **Uredniški odbor:** Alenka Omulec, Bernarda Ban, Ema Ilešič, Kristijan Majer in Vanja Gaber Krepša; **Naklada:** 430 izvodov; **Tisk:** Tiskarna Saje d.o.o.; Glasilo Novice občine Sv. Andraž v Slov. goricah je vpisano v razvid medijev, ki ga vodi Ministrstvo za kulturo RS, pod zaporedno št. 376.

Spoštovane občanke in občani

Po krajšem predahu imate spet možnost prelistati oziroma prebrati kakšno zanimivost v Novicah občine Sv. Andraž.

Letošnje leto je zelo muhasto in ekstremno. Če smo po obilnih sneženjih v zimskem času in pogostih deževnih dneh spomladi mislili, da nas letos suša ne more presenetiti, smo se pošteno ušteli. Ekstremno vroči poletni meseci so nam dokazali, da vsaj okrog vremena ne moremo predvideti ničesar zagotovljenega. Suša nam je tudi letos pokazala ostre zobe, saj je povzročila ogromno škode na vseh kmetijskih kulturah in seveda tudi na vrtovih. Vse to je končno

za nami, čeprav nam tudi ti deževni dnevi niso najbolj všeč. Vsekakor letošnja vinska letina ne bo najboljša. V tem vmesnem času, med izidom teh dveh števil, se je zgodilo veliko pomembnih stvari.

Na državnem političnem področju naše ljube Slovenije se na žalost Jankovičeva megla širi in širi po celotni Sloveniji. Čeprav se je ta vlada šopirila z novimi idejami in rešitvami za vse nas navadne ljudi, smo na žalost vsak dan znova in znova priča vedno večji krizi, vedno višjim davkom, nižanju plač, novim podražitvam, vsakodnevnim aferam ... Naše gospodarstvo pa še naprej tone vse globlje in globlje.

Da bi svojo nesposobnost skrili, se poslužujejo raznoraznih manevrov oz. preusmerjanj pozornosti, s katerimi poskušajo dajati videz dobrih gospodarjev. Eden od takšnih manevrov je tudi Virantovo (beri Jankovičevo) ukinjanje malih občin. S tem bi se seveda spet okreplil center, podeželje pa bi še naprej capljalo za njim. Poleg velikega nasprotovanja predstavnikov teh občin mi je bil zelo posrečen komentar enega poslanca, ki je našega presvetlega ministra Viranta primerjal s teletom, katerega spustiš na prostost (brezglavo skače,

teka, se zaletava, na koncu pa, če si ne razbije glave, obnemoglo obleži).

Mogoče sem preveč črnogled, vendar se bojim, da je že skrajni čas, da nam pride gospodarit »evropska trojka«. Sicer pa pustimo to in se preselimo na dogajanja v naši občini. Tik pred nami so dogajanja ob 500. obletnici začetka gradnje naše farne cerkve Sv. Andraža. To visoko slovesnost bomo obeležili večplastno. S prireditvami, ki bodo sledile v mesecu oktobru, izdajo knjige in kopico dogodkov. Več o tem lahko preberete v napovedniku dogodkov v zvezi s tem.

Omeniti pa moram tudi uspešnost naše občine na razpisu Ministrstva za kmetijstvo in okolje (ukrep obnova vasi in podeželja), na katerem nam je uspelo pridobiti skoraj 300.000,00 evrov evropskega denarja za obnovo cest v naši občini. Skupen projekt je vreden skoraj 600.000,00 evrov, obnovljenih pa bo okrog šest kilometrov cest, avtobusna postajališča in nekaj razsvetljave.

Želim vam prijetno branje!

Franci Krepša,
župan

občinski svet in odbori

Občinski svet na 17. seji

Občinski svet je po daljšem poletnem premoru spet zasedal na 17. seji, ki je bila 12. septembra 2013. Tokrat jih je pričakal zelo obširen dnevni red. Kot prvo je svoje poročilo o izvedenem letnem nadzoru zaključnega računa za leto 2012 podal predsednik Nadzornega odbora Ivan Čeh, ki je povedal, da so med drugim pregledali še vso dokumentacijo o plačah, dokumentacijo o obnovi večnamenske dvorane in vzdrževanju

cest. Pri pregledu ni bilo ugotovljenih nepravilnosti.

Člani občinskega sveta so soglasno sprejeli osnutek Odloka o turistični taksi in osnutek Odloka o prodaji blaga zunaj prodajaln, ki sta primerni osnovi za drugo obravnavo na občinskem svetu ter se seznanili s polletnim poročilom o izvrševanju proračuna občine za leto 2013. V nadaljevanju so podali soglasje k sistemizaciji delovnih mest v vrtcu ter

sprejeli sklep o povečanju normativa za dva otroke v obeh oddelkih vrtca. Pod sedmo točko so člani občinskega sveta potrdili oceno izvajanja občinskega programa varnosti ter se seznanili s poročilom o delu medobčinskega redarstva na območju naše občine, ki ga je predstavil vodja medobčinskega redarstva, Robert Brkič. Povedal je, da je stanje javne in prometne javnosti v naši občini zadovoljivo, izkazana pa je potreba

po nadaljnji krepitvi dela občinskih redarjev, posebej v večernih in nočnih urah.

Na tej seji so svetniki potrdili še sklep o spremembi in dopolnitvi sklepa o določitvi cene programov vrtca v Občini Sveti Andraž v Slovenskih goricah, sklep o spremembi letnega načrta pridobivanja in razpolaganja z nepremičnim premoženjem za leto 2013 in sklep o višini obrestne mere v primeru prodaje stanovanj. Obravnavali so tudi štiri vloge za

finančno pomoč in donacije vlagateljev Društva upokojencev Sv. Andraž, LD Vitomarci, društva Sapientia in Športnega društva Rosa ter vsem odobrili sredstva v višini 100 evrov, odobrili pa so tudi vlogo za oprostitev nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča za primer novogradnje. V zvezi z vlogo PGD Vitomarci pa so svetniki odločili, da se predstavniki PGD sestanejo z županom in se dogovorijo o sofinanciranju nujne gasilske opreme. Pod točko razno

so svetniki sprejeli še dodatek k Sporazumu o razdelitvi premoženja bivše Občine Ptuj in potrdili Zaprto listo kandidatov za člane Razvojnega sveta regije Podravje ter Zaprto listo kandidatov za člane Območnega razvojnega sveta Spodnje Podravje.

Alenka Vršič

občinska uprava

Žaganje na cesto visečega vejevja

Konec avgusta je bilo požaganega veliko vejevja, ki se je nevarno nagibalo nad cesto. Za zdaj so bile »osvojojene« tiste ceste, ki so tega bile najbolj potrebne in po katerih vozijo avtobusi. Te ceste so v Košarjaku, Novincih, Mali Slavšini, na Gibini in cesta skozi gozd v Rjavcih. Sedaj so lažje prevozne in s tem varnejše.

Alenka Vršič

Bolj pregledne in bolj varne ceste

Dela na Severnem obrobem jarku Grlinci–Vitomarci

V začetku septembra je podjetje VGP Drava Ptuj začelo s čiščenjem Severnega obrobnega jarka. Projekt je vreden 26.800 EUR, od katerih občina Sv. Andraž v Slov. goricah sofinancira sredstva v višini 6.500 EUR, ostalo pa Ministrstvo za kmetijstvo in okolje. Sprva je bilo predvideno, da bo delež Ministrstva večji, okrog 60.000 EUR, vendar se je prav v tem času državni proračun krčil. Zato bo Severni obrobni jarek očiščen le v dolžini 1,3 km iz smeri Grlinec proti Vitomarcem.

Severni obrobni jarek je v tem delu bil nazadnje očiščen leta 1985. Posledica skoraj 30-letnega nevzdrževanja so močno zaplavljeni brežine, voda

Čiščenje SOJ

že ob srednjem vodostaju prestopi bregove in poplavlja bližnje kmetijske površine. Z odstranitvijo naplavin iz struge se bo izboljšala pretočnost in zmanjšala možnost poplavljanja.

Po zaključku del bodo vse prizadete površine splanirane in zatravljene.

Alenka Vršič

Dela potekajo

Spomladi očiščeno črno odlagališče spet polno smeti

Neverjeten in žalosten je pogled na že očiščeno črno odlagališče v Slavšini, ki ga je nekdo spet napolnil. Ker v letu 2012 v okviru čistilne akcije nismo uspeli očistiti čisto vseh odpadkov s tega odlagališča, smo to naredili letos spomladi. Kar nekaj prostovoljcev – naših občanov se je trudilo in kopalo po smeteh, bilo je odpeljanih kar nekaj polnih prikolic s tega mesta in to z brezplačnim prevozom. Nekomu ni mar za vse to, ne za ljudi, ki se trudijo in ne za naravo, ki ji dela škodo. Kdorkoli je to naredil, bi moral biti kaznovan. Odlaga-

Črno odlagališče v Slavšini

lišče se nahaja v gozdu, najbližja hišna številka je Slavšina 9.

V lanskem letu je bil sprejet odlok, ki določa, da mora črno odlagališče očistiti tisti, ki je lastnik zemljišča, kjer se odlagališče

nahaja. To je zelo nepošteno do lastnikov, predvsem tistih, ki imajo svoja zemljišča daleč od svojih domov in jih tako ne morejo nenehno nadzorovati. V tem primeru bo moral odgovarjati lastnik, če se kršitelj ne najde.

V imenu vseh tistih, ki ste sodelovali na čistilnih akcijah in ki vam varovanje okolja nekaj pomeni, prosim, da če poznate storilca tega grdega dejanja, javite to komunalni inšpektorici ali pa na občinsko upravo.

Alenka Vršič

Ekološki otoki za prevzem steklene embalaže

Spoštovani občani, kot ste že bili obveščeni s strani Čistega mesta Ptuj (obvestilo z datumi odvozov in zloženka o sortiranju odpadkov, ki ste ju prejeli na dom s položnico) se je z avgustom letos začel odvoz odpadkov »od vrat do vrat«. Na dom ste prejeli posodo za mešane komunalne odpadke, vrečke za

embalažo in posodo za papir in papirno embalažo. Prosim, da te odpadke sortirate in jih odlagate v za to namenjene posode, ki jih imate doma.

Na prostoru ekoloških otokov so ostale posode, namenjene samo za ODPADNO STEKLO. Vljudno prosimo, da na ekoloških otokih

odlagate samo odpadno steklo in to v posodo (keson) in ne zraven nje. Prav tako tja ne sodi plastična embalaža, papir in ostali odpad, čemur smo že večkrat bili priča.

Bernarda Ban

Najem telovadnice v sezoni 2013/14

Jesen se nezadržno bliža in s tem tudi čas, ko bomo morali poskrbeti za dodatno gibanje. V letošnji sezoni bo spet mogoče najeti telovadnico za razne športne aktivnosti. Termini bodo določeni kakor v lanski sezoni, torej od ponedeljka do petka v času od 16.00 do 20.30 ure. En termin obsega 1,5 ure, najemnina za termin pa v skladu s Cenikom najema dvoran,

telovadnic, sejnih sob in ostalih prostorov (Uradni vestnik občine Sv. Andraž v Slov. goricah št. 43/2012 in 45/2013) znaša za domača društva in občane 10,00 EUR, za ostale pa 20,00 EUR na en termin.

Posamezni najemnik lahko prijavi več terminov, vendar ne vseh v istem časovnem obdobju. Npr. en najemnik lahko najame samo en termin v času

od 19.00 do 20.30 ure v tednu. Če bodo po prejetih prijavih termini še prosti, jih bo možno izkoristiti tudi v enakih terminih. Prijave sprejemamo na občinski upravi, po e-pošti: alenka.v@sv-andraz.si ali po tel. 02/757-95-30 in 051/376-765.

Alenka Vršič

Ne išči tolažbe si v vinu,
mati daje nauk sinu.
Najdi v njem si le moči;
telo, srce, duha krepí.

Anton Vodovnik

Nasvete spremljaj ob vinu
in uporablaj ob vodi.

Benjamin Franklin

Pogodbe za najem grobnih mest

Spoštovani občani, v zadnji številki Novic smo vas pozvali, da na občinsko upravo vrnete podpisane pogodbe za grobna mesta.

Žal še vedno tega vsi niste storili, zato vas ponovno prosimo, da to storite čim prej (do konca oktobra).

V primeru, da kdo ne želi več imeti grobnega mesta, naj to sporoči na občinsko upravo in ga bomo brisali

iz evidence. Z grobnega polja naj odstrani spomenik in ves gradbeni material, tako da bo polje ostalo prazno. Pred odpovedjo najemne pogodbe mora poravnati vse zapadle obveznosti.

Žal je še vedno precej neplačnikov za najem grobnih mest. Na zadnji seji občinskega sveta, ki je bila 12. 9. 2013, smo neplačnike obravnavali,

o nadaljnjih ukrepih bo odločal občinski svet.

V skrajnem primeru se bodo grobna polja zravnila z zemljo, spomenike in ostali gradbeni material pa bomo odstranili na stroške najemnikov.

Alenka Vršič

Obnova miz in klopi

Obnovili smo mize in klopi (preverili vijake, na novo prelakirali), ki si jih lahko za svoja praznovanja, prireditve in svečanosti brezplačno izposodi vsak občan. Za izposojno se dogovorite z Alenko Vršič na tel. 02/ 757 95 30, preko spletne pošte info@sv-andraz.si ali osebno v občinski upravi.

Prevoz si organizirate sami, izposojeno pa nepoškodovano vrnete v dogovorjenem roku.

Pazimo na svojo skupno lastnino in lepo ravnajmo z njo, da nam bo še dolgo služila.

Bernarda Ban

Javna delavca Marija in Robert barvata mize in klopi

Stanko pri brušenju klopi

Popravila na občinski stavbi, v mrliški vežici in na POŠ Vitomarci

Na fasadi občinske stavbe so klimatske razmere in zadnja toča pustile kar nekaj vidnih znakov, predvsem na sivih obrobah oken in vrat. Za obnovo teh je potrebno veliko potrpljenja in znanja, tega pa veliko premore domači mojster Ivan Bezjak.

V septembru je saniral obrobe oken in vrat na občinski stavbi, razpoke v mrliški vežici pa tudi ograjo na Podružnični šoli Vitomarci.

Ob tem je bila na občinsko stavbo ob glavnem vhodu ponovno nameščena prenovljena spominska plošča učitelju Ivanu Strelcu.

Bernarda Ban

Spominska plošča učitelju Ivanu Strelcu

Ivan in Robert pri delu

Projekti v okviru LAS (Društvo bogastvo podeželja ob Dravi in v Slov. goricah)

Lani smo se prijavi na dva razpisa v okviru društva LAS, in sicer prvi je *Prepoznavnost dediščine občine Sv. Andraž* in drugi *Učna pot in usmerjevalne table*.

Prvi projekt *Prepoznavnost dediščine občine Sv. Andraž* zajema izdelavo zloženke Mreža podeželskih muzejev v angleškem jeziku, izdaja knjige 500 let začetka gradnje cerkve Sv. Andraža (zgodovinski pregled župnije in kraja), izdaja zemljevida naše občine z vrisanimi vsemi turističnimi potmi in gostinsko-turistično ponudbo, izdelava in postavitve velike info table z vrisanim zemljevidom. Vrednost projekta znaša 13.579 €, od tega bomo dobili 5.997 € nepovratnih sredstev. Projekt bo delno končan do novembra 2013 (zloženka Mreža podeželskih muzejev v angleščini in knjiga 500 let začetka gradnje cerkve Sv. Andraža), zemljevid in info tabla pa bosta končana do aprila 2014.

Drugi projekt *Učna pot in usmerjevalne table* zajema pripravo Andraževa učne poti (izdelava zloženke Andraževa učna pot v slovenskem in angleškem jeziku – opis vseh 10 točk ob poti, izdelava označevalno-razla-

Priprava terena za postavitev kozolcev

galnih tabel ob dotični točki, oprema zeliščne gredice in izdelava velike razlagalne table z zemljevidom poti pri POŠ Vitomarci), reklamno-obveščevalne table (kozolci) in usmerjevalno-krajevne table (smerokazi). Vrednost projekta skupaj znaša 8.941 €, od tega bomo prejeli 3.884 € nepo-

Postavljena reklamno-obveščevalna tabla (kozolec)

vratnih sredstev. Učna pot z vsemi aktivnostmi in kozolci bodo končani oktobra letos, usmerjevalno-krajevne table pa do aprila 2014.

Bernarda Ban

Učinkovito spletno komuniciranje

V sredo, 25. 9. 2013, je med 17. in 19. uro v računalniški učilnici Podružnične šole Vitomarci potekala brezplačna računalniška delavnica Učinkovito spletno komuniciranje, kjer je bilo predstavljeno, kako lahko podjetja, društva in druge lokalne organizacije preko povezovanja v inovativno lokalno skupnost učinkovito komunicirajo s pomočjo lokalnih spletnih in tiskanih medijskih kanalov.

Nadelavnicah ste silahko predstavniki društev in podjetja odgovorili na kar nekaj vprašanj, npr.:

- Kako predstaviti svojo organizacijo in dejavnost na enostaven in učinkovit način?

- Kakšni so sodobni medijski kanali in kako jih izbrati v svojo korist?

- Kako preko teh kanalov širiti svojo vsebino (predstavitve, novice, dogodke itd.)?

- Kako si povečati obisk svoje spletne ter Facebook strani?

- Kako si na inovativen način zagotoviti dodatne člane in/ali stranke?

In še veliko več.

Neformalna izobrazba in izkušnje so danes, v času digitalnega komuniciranja, ključnega pomena. Zaradi novih tehnologij se bralci spreminjamo, z njimi pa tudi klasične oblike pisanja, posredovanja informacij in promocije v širšem

smislu. Bralce danes iščemo tam, kjer so, zato je pomembno, da jih dosežemo preko celotnega spektra različnih medijskih kanalov, kot so tisk, spletne strani, e-novice preko e-pošte, mobilni portali preko mobilnih telefonov, družbena omrežja, kot je Facebook itd.

Na delavnicah ste se tako lahko poučili, kako oblikovati informacije, kako nagovoriti bralce, katere medijske kanale izbrati ter najpomembnejše, kako pristopiti k tej brezplačni ponudbi za vaše društvo ali podjetje.

Veliko uspeha pri uporabi novih znanj.

Bernarda Ban

Sanacija cest v Slavšini in na Gibini

Dela na cesti Mala Slavšina-Roškar-Gibina

V okviru projekta, odobrenega na razpisu MGRT za 21. člen ZFO, smo izvedli modernizacijo dveh odsekov cest. Asfaltiranje odseka ceste Mala Slavšina–Roškar Gibina od hišne številke Slavšina 56 do ceste Rjavci–Gibina v skupni dolžini 558 m in asfaltiranje ceste Gibina - Slana v skupni dolžini 150 m. Vrednost izvedenih del znaša skupaj z DDV 78.350 €, od tega bomo po pogodbi z MGRT o sofinanciranju po 21. členu ZFO prejeli 49.752 € nepovratnih sredstev.

Bernarda Ban

Nov asfalt na cesti Gibina-Slana

Ptujska knjižnica v znamenju okroglih obletnic

Knjižnica Ivana Potrča Ptuj v letu 2013 praznuje 100-letnico rojstva Ivana Potrča in 20-letnico, odkar nosi njegovo ime, 10-letnico izvajanja nalog osrednje območne knjižnice in 10-letnico, odkar kraje Upravne enote Ptuj obiskuje sodoben bibliobus.

Knjižnica Ivana Potrča Ptuj je bila po pisatelju Ivanu Potrču poimenovana 5. oktobra 1993. V letu 2013 praznujemo 100-letnico rojstva Ivana Potrča, hkrati pa tudi 20-letnico, odkar knjižnica nosi njegovo ime.

Knjižna zapuščina Ivana Potrča je ob zbirkah Štefke Cobelj in Iva Arharja ena od treh velikih posebnih zbirk, ki jih hrani knjižnica. Ni bilo naključje, da smo se leta 2006 odločili, da kot prvo katalogiziramo prav knjižno zapuščino Ivana Potrča, ki jo je leta 1998 knjižnici podarila pisateljeva žena Branka Jurca. Tako smo v letu 2007 Potrčevo knjižno zapuščino, ki je štela 2.292 enot, postavili na ogled in jo uredili kot čitalniško zbirko.

V Potrčevem letu smo izdali monografijo z naslovom Zapuščina Ivana Potrča v ptujski knjižnici 2, v sodelovanju s Filozofsko fakulteto Univerze v Mariboru in Slavističnim društvom Maribor smo organizirali

strokovni posvet Aktualnost in živost Potrčevega dela danes, oktobra pa bomo postavili na ogled priznanja in nagrade, ki jih je pisatelj prejel ne le za bogato literarno ustvarjanje, ampak tudi za družbeno aktivnost.

Leta 1993 je bil sprejet Pravilnik

Dr. Štefan Čelan, župan Mestne občine Ptuj, je družini Potrč podelil priznanje, ki ga je prevzel pisateljev sin prof. dr. Matjaž Potrč

o osrednjih območnih knjižnicah in Knjižnica Ivana Potrča Ptuj je tako postala ena od desetih osrednjih območnih knjižnic v Republiki Sloveniji. Praznovanje 10. obletnice izvajanja nalog osrednje

območne knjižnice bomo združili s predstavitvijo projekta Osrednji ptujski časopisi na spletnem portalu Digitalne knjižnice Slovenije.

Tako nam je v devetih letih uspelo digitalizirati vse osrednje ptujske časopise, in sicer Pettauer Wochenblatt (1878), Pettauer Localanzeiger (1889–1890), Pettauer Zeitung (1890–1904), Pettauer Anzeiger (1905–1913), Štajerc (1900–1918), Ptujskilist (1919–1922), Narodna slova (1931–1932), Naše delo (1948–1950), Ptujski tednik (1951–1961), Tednik (1961–2003) in Štajerski tednik (2003–2012). V Digitalno knjižnico Slovenije smo vključili preko 87.000 strani, kar nas po obsegu gradiva uvršča med vodilne slovenske splošne knjižnice. Deset let mineva tudi odkar občine Upravne enote Ptuj obiskuje sodoben bibliobus, ki stoji na 51 postajališčih. O prvi pravi potujoči knjižnici lahko govorimo od leta 1996 naprej, ko se je oddelek preselil na Prešernovo ulico, nabavljen pa je bil tudi bibliokombi. Sodobna zgodovina potujoče knjižnice se začne z nakupom bibliobusa v letu 2003. K nakupu je pristopilo 13 občin, tri pa so se pridružile leta 2008.

Veseli smo, da smo s slovesnostjo v petek, 13. septembra 2013, ob 12. uri odprli novo ploščad z urejeno zelenico, kjer bo imel svoje domovanje tudi bibliobus naše knjižnice. Financer izvedbe je bila Mestna občina Ptuj, ki je v letih od 2011 do 2013 za potrebno dokumentacijo in izvedbo del namenila približno 118.000,00 €, izvajalec del je bilo podjetje GP Projekt Ing, d.o.o., ki je vsa dela opravilo v predvidenih rokih.

*mag. Matjaž Neudauer,
direktor*

Prireditvena ploščad ob knjižnici je letos prejela novo podobo, na njej pa je prostor tudi za bibliobus

Müže 2013

Zadnja dva dneva v mesecu avgustu se je po dolgem času spet na veliko dogajalo. Potekala je prireditev Müže 2013 pod okriljem Društva mladih Vitomarci. Prireditev je po sedmih letih bila končno brez dežja. Bilo je zelo pestro, mogoče celo preveč, zato so nastale posledice burnega veseljačenja. Vsem prizadetim, staršem in otrokom, ki ste se na prvi šolski dan srečali z neprijetnimi

posledicami naše zabave, se opravičujemo.

Gostujoči so v naše kraje po letu 2001 privabili rekordno število obiskovalcev. Igre brez meja in Mladih 5 pa so poskrbeli, da je bila prava zabava tudi na drugi dan prireditve. Letos se je pomerilo 11 ekip iz različnih krajev po Sloveniji. Zmagali so Hitri in žedni iz Lenarta. Prireditev smo dokončno končali v

petek, 6. septembra 2013, ko smo si na platnu v Baru Rola ogledali tekmo naše reprezentance na kvalifikacijah za SP 2014 v nogometu. Že sedaj vabljeni na Müže 2014, ki se bodo najverjetneje spet odvijale zadnji vikend v avgustu.

Zahvaljujemo se sponzorjem, občini, članom in vsem, ki so nam kakorkoli pomagali pri izvedbi prireditve.

Kristijan Majer

Modrijani so dvignili temperaturo

»Mladih 5« - »ogrelo« občinstvo

Kuhanje prleškega »piskra« v Juršincih

Nasmejane kuharice

14. avgusta 2013 na 18. gospodinjstvem prazniku v Juršincih v kuhanju prleškega »piskra«, je sodelovalo sedem ekip, domača in šest okoliških. Našo ekipo so sestavljale tri članice: Ljudmila Kocuvan, Anica Cigula in Ivanka Hojnik. Vsaka ekipa je dobila v enaki odmerjeni količini čebulo, govedino in svinjsko meso, za dodatke, zelenjavo ali krompir ter začimbe, pa so se tekmovalke lahko odločile

same po receptu svoje izbrane jedi. Ta enolončnica oziroma »jed na žlico« se je kuhala v loncu na odprtem ognju, kjer so bile vse predpisane sestavine tudi uporabljene. Naše članice so skupaj s štirimi ekipami zasedle tretje mesto. V kulturnem programu so zapele tudi naše Ljudske pevke Društva gospodinj Vitomarci.

Elizabeta Kosec

Romanje od kapele do kapele

V soboto, 17. avgusta 2013, je Društvo upokojencev Sv. Andraž – Vitomarci organiziralo pohod in romanje po naših kapelah in križih. Romanje je bilo v naši občini organizirano kot zgodovinska nadgradnja kulturne dediščine projekta. Na koncu pohoda je bil piknik.

Romanje je izredno lepo uspelo. Udeležba je bila dobra, še bolj pa program. Pri vsaki obiskani kapeli je bila izvedena molitev, ki jo je vodila Marija Fras. Nabožno pesem so zapeli člani župnijskega pevskega zbora. Župnik Janko Babič je več povedal o pomenu in vsebini nabožnih kipov v kapelah; Andrej Omulec pa je za vsako kapelo in križ podal duhovno versko zgodovino. Sam sem podal osnove splošne zgodovine pri vsakem obeležju.

Po vseh vaseh so organizirali pogostitev pohodnikov in polurno druženje z vaščani. Organizatorji po vaseh so bili člani upravnega odbora društva upokojencev. Pri izvedbi so sodelovali tudi ostali vaščani, večji del člani upokojenskega društva. Poskrbljeno je bilo za varnost romarjev, pohodnikov, potrjeno s strani Redarske službe Ptuj ob pomoči Alojza Cigule in našega gasilskega društva. Zapletov in težav ni bilo. Pohodnike, romarje je zapeljal avtobus in zvrstilo ali pridružilo se je 22 avtomobilov. Dan smo tudi fotografsko zabeležili.

Na koncu pred piknikom sem spregovoril o pomenu pohoda in zgodovine kulturne dediščine v imenu Društva upokojencev Sv. Andraž – Vitomarci, nekaj besed

pa je spregovoril tudi župan Franci Krepša. Poudarila sva, da ima naša občina veliko zgodovinsko-kulturno dediščino in bogastvo. V prihodnje lahko brez zadrege našo kulturno bogastvo vključimo v turistične namene. Škoda, da ta dediščina in zgodovina ni bila opisana in objavljena že prej. Uspeh je sedaj tu in je treba iti pogumno naprej.

Pri Vinku in Ani Gomzi je bila odprta razstava kovaškega in kmečkega orodja, preše, nabožnih podob in povečanih fotografij iz nekdanjega življenja Andrašovčanov. Lepo predstavitev sta pripravila tudi Stanko Čuček in Vilma Firbas, kjer smo si lahko ogledali koliščarsko in viničarsko hišo, imenovano tudi preužitkarska hiša, ki je znotraj primerno urejena, tako kot je bila

O zgodovini kapel smo radi prisluhnili g. župniku

Romarji pri kapeli v Hvaletincih

nekoč. Zanimanje za ogled vsega je bilo veliko, veliko pa je bilo tudi vprašanj.

Poudariti je potrebno, da se je za ta pohod lepo uredilo in obnovilo tudi nekatere kapele, in sicer so obnove izvedli v vaseh Drbetinci, Vitomarci in na Gibini. Ostale kapele in križi so bili prenovljeni lani ali predlani. Poleg že omenjenih smo obiskali še kapelo v Hvaletincih, križ v Rjavcih, križ v Novincih in kapelo v Slavšini. Sodelovala so tudi druga društva, župnija in občina.

Zapišem lahko, da je ta oblika pohoda – romanja v Republiki Sloveniji bila izvedena prvič. Sama prireditev je sestavni del praznovanja 500 let začetka gradnje naše cerkve Sv. Andraž in poglobljanje duhovno-verskega življenja. Z začetkom izgradnje cerkve je istočasno nastajalo več zapisov o dogodkih in zgodovini pri nas iz civilno posvetnega življenja. Na koncu vsem sodelujočim najlepša hvala. Naredilo se je pomembno in

veliko delo. Od drugih aktivnosti v Društvu upokojencev Sv. Andraž – Vitomarci je treba omeniti odprto pismo našega društva vladi, ministrstvom, strankam in poslanskim skupinam ter varuhinji človekovih pravic o krivicah, ki se dogajajo ali se bodo z varčevanjem pri upokojencih in socialni. Besedilo tega pisma in zahteve izhajajo s shoda v Gorišnici, ki je bilo letošnje poletje. Pismo so z žigom podprli DeSUS, Sindikat upokojencev območja Ptuja, Pokrajinska zveza upokojencev območja Ptuj – Ormož in druge upokojenske organizacije. Vsebino boste dobili pri poverjenikih. Naše društvo se aktivno že vključuje v prireditve ob 500-letnici začetka gradnje naše cerkve, saj smo bili pobudniki tega obeležja. Izvedli smo že omenjeni pohod – romanje, organizirali pa bomo več razstav. Ob tem velikem dogodku bomo poklonili knjigo o zgodovini in nastanku kapel in križev. Organizirali bomo tudi

njeno uradno predstavitev. Za vse upokojence, še posebno starejše, in člane ter ljubitelje kulture bo posebna maša v soboto, 26. oktobra 2013. Za ta pomemben dogodek bomo pletli vence, krasili bomo notranjost in okolico cerkve. Aktivno bodo sodelovala tudi druga društva in župnija. Natančno preglejte program, da ne boste česa zamudili, saj so 500-letnice redke. Program pokažite tudi drugim in jih povabite k nam.

Romanja in izleti so lepo uspeli. Čaka nas še državno prvenstvo v pikadu. Naša športna skupina upokojencev Pikado je bila regijski zmagovalec poleti v Müžah. Prijavite se za oddih na morju v upokojenskem hotelu Delfin. Čakamo pa tudi prijave za moški pevski zbor. Čaka nas farni praznik Andražev in aktivnosti prostovoljcev v projektu Starejši za starejše proti koncu leta.

Lep zaključek jeseni vam želim!

*Edi Kupčič,
predsednik*

Srečanje domačih društev

Društvo gospodinj Vitomarci je v soboto, 6. 7. 2013, organiziralo prireditev Srečanje članov vseh društev v Lovskem domu v Müžah. Na srečanje so bili vabljeni vsi člani društev s svojimi družinami. Za otroke do 15. leta je bilo srečanje brezplačno.

Popoldan ob 15. uri se je začelo veselo druženje ob dobri hrani, vinski kapljici in glasbi, ki jo je vrtel Vlado Kramberger. Nato je vsako društvo predstavilo potek in pravila svoje igre. Tako se je začelo tekmovanje med skupinami, kdo bo boljši in kdo bo zbral več točk. Vsaka skupina je štela po pet tekmovalcev, ki jih je ocenjevala posebna komisija. Najboljše prve tri skupine, ki so zbrale največ točk, so dobile pokale, ostale skupine pa manjše nagrade. Tekmovalne skupine so bile: Društvo upokojencev Vitomarci – Sv. Andraž, Prostovoljno gasilsko društvo Vitomarci, Strelsko društvo TRAP

Vitomarci, KUD Vitomarci, Lovska družina Vitomarci, otroška skupina in Društvo gospodinj Vitomarci.

V imenu upravnega odbora se vsem, ki ste nam pomagali, iskreno zahvaljujemo.

Elizabeta Kosec

Tekmovalke

Državno prvenstvo v streljanju na glinaste golobe

V soboto in nedeljo, 7. in 8. 9. 2013, je na Pragerskem potekalo državno prvenstvo v streljanju na glinaste golobe. Udeležili so se ga tudi trije člani strelskega društva Vitomarci. Med veterani sta izstopala Vinko Kocuvan in Ivan Bezjak, v kategoriji članov pa je barve društva zastopal Tadej Kostanjevec. Slednji se je po napetem tekmovanju uvrstil v veliki finale, kar pomeni, da se je uvrstil med šest najboljših strelcev na glinaste golobe v Sloveniji. V konkurenci je sodeloval tudi Boštjan Maček, ki se je udeležil zadnjih olimpijskih iger v Londonu. Tadej se je kot novinec zelo dobro znašel v družbi že izkušenih strelskih mačkov, ki se s strelstvom ukvarjajo že veliko let. Po zelo razburljivem strelskem tekmovanju se je razveselil

Prvi trije v kategoriji članov

tretjega mesta. Da pa v teh zanj stresnih trenutkih ne bi bil sam, so poskrbeli njegovi prijatelji in sorodniki, ki so mu stali ob strani. Z njim so se veselili vsakega zadetega glinastega goloba in stiskali pesti ob vsakem zgrešenem strelu. Tadejev uspeh sta dopolnila Ivan Bezjak s četrtem mestom in Vinko Kocuvan z devetim mestom v kategoriji veteranov. Vitomarški strelci smo s tem dokazali, da tudi v tako majhnem kraju lahko »ža-

rijo« prave slovenske zvezde. Vsem neznani član Strelskega društva Trap Vitomarci, Tadej Kostanjevec, je s tem uspehom postal prepoznaven v celotnem slovenskem strelskem merilu. Hkrati pa je bil tekmovalec, za katerim je stalo in ga bodrilo največ navijačev. Upamo, da bodo naši strelci dosegli še veliko takih ali pa še boljših žlahtnih uspehov.

Nataša Kocuvan

Tadej Kostanjevec s svojimi navijači

Strokovna ekskurzija Društva gospodinj Vitomarci v Šmarješke Toplice

Ker si vedno znova rade ogledamo lepote naše Slovenije, smo se letos že drugič odločile, da se odpravimo na strokovno ekskurzijo. Tokrat smo se, 1. junija 2013, odpeljale v Šmarješke Toplice. Sledila je prijetna vožnja mimo Celja, Krškega in vse do Otočca, kjer smo naredile krajši postanek. Pot se je nadaljevala do Šmarjeških Toplic in tamkajšnjih term, kjer nas je sprejel hotelski gostitelj in nas popeljal na njihovo teraso. Postregli so nam s čajem, cvičkom, ajdovo po-

Udeleženske ekskurzije

gačo s slanino in šmarješko pogačo z orehi ter nas seznanili z njihovimi termami. Nato smo se odpeljale s turističnim vlakcem na ogled župnijske cerkve Sv. Marjete in na ogled ostalih znamenitosti kraja, potem pa smo

odšle na zaslužen kosilo. Dobro okrepčane smo se odpravile na ogled čebelarškega muzeja, kjer smo lahko poskusile dolensko medico. Na poti proti domu smo se ustavile še v Grabnu na Bizeljskem, kjer se nahaja

znamenita repnica pri Najgerju. Sledil je ogled repnice z degustacijo vina in narezkom. Ob dogovorjeni uri je sledila prijetna vožnja proti domu.

Elizabeta Kosec

šola/vrtec

2. september – začetek pouka

Po vročih in prijetnih poletnih dneh smo se drugega septembra ponovno vrnili v šolske klopi. Eni so komaj čakali na prvi šolski dan, drugi bi počitnice za nekaj časa še podaljšali, saj so le-te prehitro minile. Menim, da enajstim otrokom, ki so letos prvič prestopili šolski prag, počitnice niso bile prekratke, saj so na ta trenutek nestrpnost čakali. Ob osmi uri so se skupaj z njihovimi starši posedli v šolske klopi, kjer jih je pričakalo kar nekaj novih obrazov. Policist Bojan Nipič je staršem spregovoril o varnem prihajanju in odhajanju v šolo in iz nje. Župan Franci Krepša, ki je bil letos tudi v vlogi očeta, je prvošolčkom zaželel prijetno bivanje v šolskih prostorih. Razredničarka Marija Kumer je otrokom in staršem predstavila program in delo v prvem razredu. Učenci višjih razredov so jim pripravili krajši program

s petjem, plesom in igranjem na instrumente. Vse je pozdravila tudi pomočnica ravnatelja gospa Cvetka Bezjak, ki je učencem zaželela prijetno počutje. Zaželela jim je tudi, da iz hiše učenosti odnesejo čim več znanja in lepih trenutkov. Navzoče sem pozdravila še sama kot nova pedagoška vodja podružnične osnovne šole. Po uradnem delu so se prvošolčki sprostili v telovadnici in okrepčali z malico.

Tudi učenci ostalih razredov so se zbrali ob osmi uri, kjer so jih pričakale njihove razredničarke. Polni pričakovanj in vedoželjni so zakorakali v novo šolsko leto.

Ker je število otrok iz leta v leto manjše, sta na POŠ Vitomarciv letošnjem šolskem letu dva kombinirana oddelka, in sicer 1. in 2. razred ter 5. in 6. razred. Letošnje leto POŠ Vitomarci skupno obiskuje

56 otrok. Tudi mene je letošnji prvi šolski dan pričakal z velikim izzivom. Gospa Andreja Černel je za eno leto predala svoje vodenje podružnice. To nalogo sem prevzela jaz in upam, da mi bo z vašo pomočjo in s pomočjo sodelavcev uspelo. Starše, ki vozijo otroke v šolo, bi prosila, da svoja vozila parkirajo na parkirišču in otroke peš pospremito do avle šole. S tem omogočijo varen prihod otrok v šolo in nemoten dovoz šolskega avtobusa.

Vsem otrokom in staršem želim v letošnjem šolskem letu dobrega sodelovanja in druženja. Učencem pa čim več prijetnih trenutkov v šoli, da se veliko naučijo in radi prihajajo k nam.

*Marjana Gomzi,
vodja POŠ*

Andraževa učna pot

V ponedeljek, 23. septembra 2013, je na podružnični OŠ Vitomarci potekal prvi športni dan. Vsebinska je bila namenjena pohodu po Andraževi učni poti in njenemu uradnemu odprtju. Sestavlja jo enajst vzgojno-izobraževalnih informativnih točk, na katerih tako učenci kot tudi mimoidoči in turisti bogatijo poznavanje našega ožjega in širšega okolja. Krožna pot se začne pri osnovni šoli, kjer je glavna informacijska tabla z načrtom poti in vodi naprej do Večnamenske kulturne dvorane, v kateri ima

Kulturno-umetniško društvo svojo knjižnico z več kot tisoč enotami. Pot se nadaljuje do Hrgove domačije, ki prikazuje življenje naših prednikov, in se pripravlja za muzejsko ureditev. Nato pridemo do stare šole, v kateri se danes nahaja občina. Na tej točki spoznamo pomembne osebnosti naše preteklosti ter takratno življenje učiteljev in učencev. Pot nadaljujemo do osrednjega trga pred cerkvijo Sv. Andreja z veličastnim pogledom na pesniško dolino. Na tem mestu je cerkev s svojo 500-letno preteklostjo ter potomka Stare vinske trte. Od

tu nadaljujemo pot proti »Črni gori«, kjer nas razveselijo Rebrečevi damjaki, poučimo pa se tudi o drugih gozdnih živalih in njihovem življenju. Naprej prečkamo Toševo domačijo in prispemo do kužnega znamenja na Selah, ki priča o posledicah neozdravljive bolezni kuge. Po poljski poti prispemo v spodnje Vitomarce, v Ves do Plojevega ribnika. Le-ta nas opomni, kako pomembna je voda za naše življenje, hkrati pa predstavlja svoje rastlinstvo in pestro živalstvo. O pomenu živali, žuželk, natančneje čebel in čebelarstvu se

seznanimo pri čebelarju gospodu Francu Rajšpu, ki je vedno naš zvesti sogovornik in izvenšolski sodelavec. Nato se napotimo proti glavni cesti do Toševih sadovnjakov, ki pričajo o pomembni gospodarski panogi naše pokrajine. Nato pohod nadaljujemo po poljski poti v mokrišče Müže z istoimenskim lovskim domom. Lovci imajo tu gojišče fazanov, hkrati pa v domu razstavljajo živalske vrste našega gozda, med drugim več izvemo o pticah. Naša pot se tako počasi zaključuje in nas pripelje nazaj na naše izhodišče pred šolo, kjer smo v preteklem šolskem letu pri krožku vrtničarji z učenci ustvarili gredo zelišč, dišavnic in cvetlic.

Ob otvoritvi Andraževe učne poti se zahvaljujemo vsem domačinom, ki so vedno znova pozitivno pristopili k projektu, v njem sodelovali ter dovolili potek poti po njihovem

Učenci OŠ Vitomarci pri zeliščnem vrtu

zemljišču. Zahvala pa gre seveda tudi naši občini, ki nas je pri projektu finančno podprla.

Na ogled naše učne poti ste vabljeni tudi vsi občani in občanke, morebitni

obiskovalci ter vsi, ki želite, da se vas lepote in posebnosti naše majhnosti dotaknejo.

mag. Andreja Černel

Mladi harmonikar Dejan Pučko

Pogovarjala sem se z mladim, obetajočim harmonikarjem Dejanom Pučkom iz Vitomarcev, učencem 8. razreda OŠ Cerkvenjak. Zastavila sem mu nekaj vprašanj.

1. Kdo te je navdušil za igranje harmonike in kdaj si jo začel igrati?

Dejan: Navdušil me je oče Ivan (pismonoša), ki je harmoniko igral dolga leta, vendar je zaradi zdravstvenih razlogov igranje omejil. Danes igra le občasno. Začel sem s šestimi leti.

2. Kakšne pesmi najraje igraš?

Dejan: Imam dve harmoniki, klavirsko in frajtonarico. Rad igram na obe. Na klavirski najraje igram Avsenikove melodije in melodije Alpskega kvinteta. Na frajtonarici pa od Modrijanov in Miheličeve pesmi.

3. Kje vse si nastopal?

Dejan: Nastopal sem na šolskih prireditvah, društvenih in občinskih proslavah, koncertih glasbene šole, koncertih Trubadurjev in še kje. **Sodeloval sem na mednarodnem tekmovanju harmonikarjev v**

Beltincih, kjer sem zasedel tretje mesto.

4. Kaj ti je ostalo najbolj v spominu?

Dejan: Najbolj se mi je vtisnilo v spomin tekmovanje v Beltincih in koncert Trubadurjev, kjer je bilo posebno vzdušje.

5. Si imel kdaj tremo na nastopu?

Dejan: Največjo tremo sem imel v prvem razredu na prvem nastopu v glasbeni šoli.

6. Kdo je tvoj vzornik?

Dejan: Imam več vzornikov, in sicer Modrijane, Avsenike, Alpski kvintet, Jožeta Burnika ...

7. Igraš še kateri inštrument?

Dejan: Igram še sintisajzer in bas kitaro.

8. Si že kdaj igral v kakšnem ansamblu?

Dejan: Da, s Trubadurji.

9. Tvoja glasbena izobrazba?

Dejan: Končano imam nižjo glasbeno šolo na klavirski harmoniki. Sedaj obiskujem višjo stopnjo nižje glasbene šole v Lenartu. Dve leti pa tudi obiskujem privatno glasbeno šolo za frajtonarico, kjer me poučuje

Siniša Čeh iz Trnovske vasi.

10. S kom bi želel igrati, če bi imel možnost?

Dejan: Kar nekaj jih je. Igral bi z Jožetom Burnikom, Andrejem Topliškom, Sinišo Čehom, Sandijem Jugom, Igorjem Podpečanom in seveda še v kakšnem znanem ansamblu.

11. Kakšni so tvoji načrti?

Dejan: Že sedaj se pripravljam in veselim tekmovanja harmonikarjev v Begunjah, ki bo v januarju prihodnje leto.

Veliko uspehov še naprej!

Nadja Ilešič

Med inštrumenti ima Dejan svoj raj

**Učenec kombiniranega oddelka 5. in 6. b razreda
Danny Pečar v prostem času zelo rad piše.
Danes preberite dve njegovi pesmi o gasilcu in njivi.**

Gasilec

Ko gori, gasilec hiti in rešuje ljudi,
pri tem mu sile ni.
Vi-u-vi,
po cesti hiti,
da ga požar ne prehití.
Na prizorišče prispe,
da požar ukroti in reši ljudi.

Danny Pečar

Njiva

Tam nekje stoji ta njiva,
ki par let koruzo je gojila.
Ko je koruza dozorela,
sta dva kmeta jo požela.
Iz koruze sta imela zdroba
kar dva soda.
Nista pridelovala le zdroba,
ampak tudi žgance,
ki sta jih imela, kolikor sta jih želela.
Kmeta sta živela srečna!

Danny Pečar

Počitnice na morju

Letos smo bili na morju na Hrvaškem s teto Suzano in s stricem Robijem. Skakali smo s skal in se imeli lepo. Brat Bine je na morju praznoval 12. rojstni dan. Zato smo imeli rojstnodnevno zabavo. Počitnice na morju so hitro minile.

Luka Pečnik, 3. b

Na morje smo se odpravili ponoči. Tja smo prispeli zjutraj. Vsak dan smo spali malo dlje kot po navadi. Ko smo vstali, smo najprej pozajtrkovali, nato smo se šli kopat. Ker smo se tudi potapljali, smo s seboj na plažo vzeli plavuti in vodna očala. Na morju je bilo lepo.

Žiga Krepša, 3. b

Doživljaj s počitnic

Počitnic sem se zelo veselila. Ko so se začele, sem šla v Kranjsko Goro. Na pot smo se odpravili zjutraj ob šestih. Nuša, Breda in jaz smo se s starši odpeljali v Ljubljano. Tam nas je čakal avtobus, s katerim smo se odpeljali v Kranjsko Goro. Ko smo prispeli, so nas razporedili v sobe. Vsak dan smo se igrali in počeli različne stvari. Največ pa smo igrali nogomet. En dan so nas obiskali celo naši nogometaši. Z njimi smo igrali različne igre. Bilo je zelo lepo.

V soboto smo se odpravili domov. V Ljubljani nas je čakala Bredina družina. Z njimi smo šli še na Veliko planino. Tudi tam je bilo lepo. Zvečer smo odšli proti domu. Med potjo smo se ustavili še v restavraciji, da smo se najedli.

To je bil moj najljubši čas počitnic.

Laura Zorec, 5. b

Moje počitnice

Med počitnicami sem malo računala, pisala in se igrala z bratcem. Nekaj časa sem bila tudi na počitnicah pri babici in dedku. Tam smo trgali in pobirali slive. Z dedkom sva se tudi igrala in učila. Dvakrat sem bila na morju. Počitnice so prehitro minile, saj so bile zanimive in razigrane.

Nika Ilešič, 3. b

Ko sem prišla zadnji šolski dan iz šole, sem bila zelo vesela, ker so se začele počitnice. Med počitnicami sem veliko računala, brala, se vozila s kolesom. Precej sem pomagala mami in babici pri različnih opravilih. Za dva dni je prišla k nam na obisk teta Petra, s katero smo se zabavali. Ker imamo doma bazen, sem se veliko kopala. Večkrat smo šli tudi v toplice. Nekaj časa sem bila na počitnicah pri babici in dedku. Včasih sem prespala pri botri. Tako so minile moje počitnice.

Vanessa Repič, 3. b

Preden smo šli na morje, je imela moja sestrična Vanesa rojstni dan. Osem dni po njenem rojstnem dnevu je praznoval še moj brat Nel. S prijateljem Aleksom in starši smo bili devet dni na morju. Tam smo se imeli lepo. Ko smo prišli domov, smo najprej šli na obisk k babici in dedku. Nato smo šli domov. Z bratcem sva se doma vsak dan igrala. Z bratrancem sem bila tudi v toplicah.

Počitnice so minile, kot bi rekel keks in spet se je začela šola. V šoli mi je zelo všeč in se je veselim.

Melani Matjašič, 3. b

Dogodek s počitnic - V toplinah na Ptuju

V toplice smo šli ob 8. uri. Ko smo prišli, smo morali plačati vstopnino. Preoblekli smo se in se šli kopat v olimpijski bazen. Potem smo šli na tobogane. Največ smo se vozili po rdečem in modrem. Večkrat sem skočil tudi v vodo s trimetrskimi skakalnici, nekajkrat pa sem skočil s petmetrskimi. Zabavali smo se tudi v bazenu z valovi. Bilo je zelo prijetno, saj sem bil v družbi bratovih sošolcev in sošolk. Ves dan smo preživeli v vodi, saj je bilo zunaj zelo vroče. Domov smo šli ob 20. uri.

Luka Soto Vargas, 4. b

župnija**S pogumom in ljubeznijo v novo veroučno leto**

Začelo se je novo veroučno leto. Počitnice so bile preizkusni kamen naše iskrene osebne vere v Jezusa. Jezus nas je v tem času na tisoče načinov vprašal: »Ali me imaš rad v jutrih, ob večerih, med prijatelji, v veselju, preizkušnjah? « Kako smo mu odgovarjali? Iz tega odgovora sedaj gradimo naprej. Nič ne pomeni odlično spričevalo in pohvale, če v srcu manjka ljubezen do Jezusa. Začenjamo novo veroučno leto. Pri verouku bomo poslušali Jezusa in po njem v njegovem imenu katehete. Poslušati nekoga pomeni sprejeti tistega, ki nam govori in tako v srcu ohraniti njegovo besedo. Prvi kateheti smo starši. V otroštvu smo starši svojim otrokom vse. Otroci po njih spoznavajo Boga, da je še nekdo,

ki je večji od njih, pred katerim starša sklepada roke, se zaupno nanj obračata in ga imata rada. Brez te preizkušnje je človek vse življenje duhovno oropan in s težavo nadomesti to praznino. Starši se moramo zavedati svoje nenadomestljive vloge in se zanimati za krščansko vzgojo svojih otrok. Verouk ni pot k znanju, ampak pot k življenju po evangeliju. Kajti brez življenja po Jezusovem nauku smo le »brneči bron in zvence cimbale«, duha pa ni.

Sveta maša, verouk, krščanska družina, to je zaporedje, ki daje gotovost, da ne bomo drevo z lepim lubjem in prazno notranjostjo. Zavedati se moramo, da je vera dar milosti, zato si ne moremo domišljati, da bomo kateheti mladim podarili

vero. Vero vsaja v srca otrok Bog sam. Dobra kateheza je pot v odraslo življenje. Če verouk nima svoje poti v odraslost, je izguba časa, je norčevanje iz svetih skrivnosti.

Največji katehet je Jezus, on naj vam daje vzgled, moč in tolažbo v novem veroučnem letu. Naj nenehno bdi nad vašim delom.

Vsem otrokom polagam na srce, da poslušate in ubogate svoje starše, učitelje, vzgojitelje in katehete ter jim bodite hvaležni za vse, kar storijo za vas. Spoštujte jih na vsakem koraku življenja in se trudite, da boste »napredovali v modrosti, rasti in milosti pri Bogu in ljudeh« (Lk2, 52).

*Irena Rižnar,
katehistinja*

Prireditve ob 500-letnici gradnje cerkve**Drage župljanke in župljani!**

Več ali manj že vsi vemo, da letos v naši župniji praznujemo poseben jubilej 500. letnico začetka gradnje cerkve v našem kraju. Glavna slovesnost bo v nedeljo, 27. oktobra 2013, ob 10. uri, ko bo slovesno mašo ob somaševanju duhovnikov vodil generalni vikar naše nadškofije g. Janez Lesnik. Ta datum smo izbrali, ker je bila cerkev posvečena na ta datum, 27. oktobra leta 1519. Cerkev je tedaj posvetil škof Lenart.

Mi pa letos obeležujemo začetek gradnje, ker se nam zdi, da je prav, da se zahvalimo našim prednikom

za ta čudoviti biser, ki je v preteklosti pripomogel k razvoju našega kraja.

Sprva v teh krajih ni bilo cerkve in so ljudje hodili k maši v Juršince k Sv. Lovrencu. Kasneje so si želeli imeti svoje svetišče, zato so začeli leta 1513 graditi cerkev na istem mestu, kjer je prvotno stal stražarski stolp. Zaradi tega so v dokaj hitrem času zgradili cerkev, ki je bila sprva nekoliko manjša.

Zvonik se je dogradil v prvi polovici 16. stoletja, zakristija pa v drugi polovici 19. stoletja.

Nekoč so ljudje vsak dan, še posebej ob nedeljah in praznikih, zelo radi prihajali k Sv. Andražu ter s srcem

prepevali pesmi nebeškemu Očetu, saj so se zavedali, da je On tisti, ki daje rast sadovom naše zemlje.

Dandanes je žal drugače. Pretirani materializem in pomanjkanje vere grozita ne samo našim medsebojnim odnosom, ampak tudi našemu odnosu do Boga. Da bi znova vsaj malo poživeli našo vero in zaupanje v nebeškega Očeta ter naredili nekaj več zato, da znova obudimo medsebojne odnose, ki so včasih močno skrhani zaradi različnih pogledov in zaradi tega, ker ljudje preveč gledamo in iščemo tisto, kar nas ločuje kot tisto, kar nas združuje, smo se odločili, da bomo letošnji jubilej praznovali ne le

en dan, ampak več dni. Najprej smo ustanovili odbor za pripravo tega praznika in k sodelovanju povabili vsa društva. V veliki večini so se našemu vabilu odzvala skoraj vsa (v programu dogajanj lahko sami presodite, katera se niso), saj se vsi zavedamo, da to ni samo praznik župnije, ampak je konec koncev praznik vseh nas, ki tukaj delamo in živimo. Prav je, da vsak doprinese nekaj »svoje« k temu praznovanju. Gospod Edi Kupčič je v svoji knjigi zapisal: »Delo naših prednikov spoštujemo in ohranimo čim več zase in za prihodnje rodove, kajti po tem nas bodo cenili in spoštovali. Ne dovolimo, da bi naši zanamci slabo mislili o nas. Bodimo jim zgled in ponos. Tudi cerkev in župnija ter vse, kar je s tem povezano, je del naše zgodovine.«

V zaupanju, da želite tudi vi biti del tega praznovanja, vas vabimo k naslednjim dogodkom:

četrtek, 17.–20. oktobra 2013

- nabiranje bršljana za potrebe krašenja cerkve in okolice (*Strelsko društvo TRAP Vitomarci, LD Vitomarci, PGD Vitomarci, Društvo mladih Vitomarci*);

petek, 18. oktober 2013

- ob 16.00 uri Andraževa učna pot – voden ogled za vse občane; zbirališče pri šoli (*POŠ Vitomarci*);
- razstava pri Gomzijeveh (kovaško in staro kmečko orodje ter stare fotografije), ki bo na voljo za ogled vse do konca prireditve (*družina Gomzi*);

sobota, 19. oktober 2013

- 9.00–15.00 ure oratorij za šolarje in mlade po srcu, ki se bo odvijal v prostorih POŠ Vitomarci (*župnija*);
- ob 16.00 uri sv. maša za vse udeležence oratorija, njihove starše in ostale župljane (*župnija*);
- postavitve piramide sadja pred cerkvijo (*Vinogradniško-sadjarsko društvo Vitomarci*);
- ob 17.20 uri gasilska vaja s prikazom gašenja cerkve ali šole (*PGD Vitomarci*);

- v okviru gasilske vaje prikaz nujenja prve pomoči (*OO RK Sv. Andraž, sodeluje Društvo mladih Vitomarci*);

nedelja, 20. oktober 2013

- ob 10.00 uri sv. maša za vinogradnike (*župnija*);
- ob 11.00 uri trgategv potomke Stare trte sorte modra kavčina (*Vinogradniško-sadjarsko društvo*);
- ob 11.30 uri Ampelografska (fotografije vinskih trt) in pomoločka (fotografije sadnih sort) razstava v prostorih Bara Cobra pri Šilecu (*Vinogradniško-sadjarsko društvo*) ter Likovna razstava (*Društvo upokojevcev Sv. Andraž – Vitomarci*);
- ob 12.00 uri pogostitev vseh zbranih pred cerkvijo (sadje, vino, jabolčni sok – stojnice) (*Vinogradniško-sadjarsko društvo, Društvo gospodinj Vitomarci in Društvo upokojevcev Sv. Andraž – Vitomarci*);
- 15.00–18.00 ure tekma v streljanju s fračo, lokom in puško v Müžah, k sodelovanju vabljeni vsi občani (*Strelsko društvo TRAP Vitomarci in LD Vitomarci*);
- 15.00–18.00 ure Razstava avtohtonih živali v Lovskem domu v Müžah (*LD Vitomarci*);

ponedeljek, 21. oktober 2013

- postavitve slavoloka pred cerkvijo, na križišču Berlak in križišču Pavlas-Šilec (*PGD Vitomarci v sodelovanju s SD TRAP, LD Vitomarci in Društvom mladih Vitomarci*);
- ob 17.30 uri pletenje vencev pri družini Fras v Slavšini (*vsi*);

torek, 22. oktober 2013

- ob 8.00 uri sv. maša za OO RK SV. Andraž, krvodajalce in ostale občane (*župnija*);
- ob 8.45 uri krvodajalska akcija, organiziran avtobusni prevoz izpred cerkve na Ptuj – vabljeni vsi, ki so starejši od 18 let (*OO RK Sv. Andraž – Rdeči križ*);
- ob 17.30 uri pletenje vencev pri družini Fras v Slavšini (*vsi*);

sreda, 23. oktober 2013

- 8.00–12.00 ure duhovnikov obisk bolnikov na domu po župniji

(*župnik*);

- ob 17.30 uri pletenje vencev pri družini Fras v Slavšini (*vsi*);

četrtek, 24. oktober 2013

- ob 9.00 uri sv. maša za Društvo gospodinj Vitomarci in ostale (*župnija*);
- ob 10.00 uri kuharski tečaj v društveni kuhinji v Večnamenski dvorani Vitomarci za članice in ostale (*Društvo gospodinj Vitomarci*);

petek, 25. oktober 2013

- ob 15.30 uri delavnica za otroke v telovadnici POŠ Vitomarci (*KUD Vitomarci*);
- ob 17.00 uri sv. maša za LD Vitomarci, SD TRAP, PGD Vitomarci in ostale (*župnija*);
- ob 18.00 uri otvoritev razstave Srednjeveški stavbar in literarni večer – predstavitev knjige 500 let začetka gradnje cerkve Sv. Andraža v Večnamenski dvorani Vitomarci (*Občina Sv. Andraž v Slov. goricah, Društvo upokojevcev Sv. Andraž – Vitomarci, KUD Vitomarci*);

sobota, 26. oktober 2013

- ob 8.00 uri sv. maša za Društvo upokojevcev Sv. Andraž – Vitomarci, KUD Vitomarci, ŽPS in ostale (*župnija*);
- ob 9.00 uri Razstava starih prtov in kulinarike ter Razstava mašnih plaščev v Večnamenski dvorani Vitomarci (*Društvo gospodinj Vitomarci, župnija, Občina Sv. Andraž v Slov. goricah*);
- 10.00–19.00 ure krasitev zunanosti in notranosti cerkve ter okolice (*vsa sodelujoča društva, župnija, člani župnijskega pastoralnega sveta*);
- 8.00–11.00 ure pregled gasilskih aparatov v gasilskem domu, ki jih imajo občani doma (*PGD Vitomarci*);

nedelja, 27. oktober 2013

- ob 10.00 uri svečana sv. maša, ki jo bo daroval generalni vikar kanonik mariborske nadškofije g. Janez Lesnik (*pri maši sodelujejo društva in POŠ*

Vitomarci, člani ŽPS, župnija);

- ob 11.30 uri pogostitev vseh zbranih pred cerkvijo (Občina Sv. Andraž v slov. goricah, Vinogradniško-sadjarsko društvo Vitomarci, Društvo gospodinj Vitomarci in Društvo upokojencev Sv. Andraž – Vitomarci);

- ob 12.15 uri ogled Razstave mašnih plaščev in Razstave starih prtov in kulinarike v Večnamenski dvorani Vitomarci (Občina Sv. Andraž v Slov. goricah, župnija, Društvo gospodinj Vitomarci);

- ob 13.00 uri Svečana akademija v telovadnici POŠ Vitomarci (Občina

Sv. Andraž v Slov. goricah in Kulturno-umetniško društvo Vitomarci);

- ves čas slavnostne prireditve in ob zabavnem programu bo na ogled Likovna razstava in literarna dela na temo cerkve v telovadnici POŠ Vitomarci (učenci POŠ Vitomarci);

- od 14.00 ure naprej pogostitev in zabavni program v telovadnici POŠ Vitomarci (Občina Sv. Andraž v Slov. goricah, župnija).

Spoštovani Andražovčani, iskrene čestitke ob častitljivem jubileju – 500. letnici začetka gradnje vaše

in sedaj naše cerkve Sv. Andraža. Prizadevajmo si, da bi tudi mi, tako kot naši predniki, ohranjali sveto vero in zvesto po njej živeli in ta zaklad ohranjali ter ga z zgledom izročali prihodnjim rodovom. Vam in vsem vašim bližnjim želim prijetno praznovanje in čim lepše doživete prireditve, ki se bodo odvijale v naši župniji na čast visokega jubileja.

Janko Babič,
župnijski upravitelj

V župnišču nadaljujejo z obnovo

Tokrat so se v župnišču Sv. Andraž v Slov. goricah podali k obnovi stropov. Kakor je bilo zapisano že v prejšnjih Novicah, je menjavo in impregnacijo lesenih stropov, tam kjer je to bilo potrebno, opravil Blaž Fekonja, potrebno pa je bilo na lesene tramove nasipati še zemljo, kakor so to delali v starih časih, saj je preostali del podstrešja tako urejen. Potrebni sta bili dve prikolici zemlje, katero so prostovoljci znosili na podstrešje s pomočjo veder. Na koncu je bilo potrebno zemljo še potlačiti. Delovni akciji so se pridružili Ferdo Peršon, Franc Vršič, Mirko Danko, Matej Danko in Janko Babič. Vso delo v tej delovni akciji je bilo opravljeno prostovoljno oziroma brezplačno.

Alenka Vršič

»Majstri«

ostali prispevki

Vinarstvo Druzovič

Zgodovina vinogradništva in kletarstva se v družini Druzovič prenaša že več kot 100 let. Prvi natančen zapis dokazuje letnica vgravirana v staro prešo iz leta 1884. Leta 1896 je bila zgrajena stara vinska klet, ki je več desetletij, s svojo edinstveno konfiguracijo kletnih prostorov, dajalo pravi zgled tipične vinske kleti. Klet je sezidana

iz slovenje-goriškega peščenca, oboki pa iz opeke. Danes je klet namenjena arhivu. Leta 2003 je bila zgrajena nova vinska klet, zasnovana je po najnovejših standardih o kletih za kvaliteto vina. Kapaciteta nove kleti znaša kar 150 000 litrov vina. Med povezanostjo človeka, narave in trte, postane kletarjenje užitek. Vse to, kar so nam pustili predniki

in kar želimo z našim delom izraziti, se izkazuje v naših vinih blagovne znamke SiSi. Z njo izražamo sortnost, sadnost, polnost okusa in pitnost štajerskih vin. V zlati kapljici, ki sme nositi ime SiSi, čutite polnost arome belih vin in čudovito sestavljenost arome rdečih vin.

Simon Druzovič

Vlada iz centra nadaljuje z uničevanjem slovenskega podeželja

V ponedeljek, 9. septembra 2013, je v sejni sobi Občine Dornava potekala Novinarska konferenca. Na njej je sodelovalo 11 županov občin Spodnjega Podravja, izmed katerih Vlada RS želi ukiniti naslednje: Cirkulane, Destrnik, Dornavo, Gorišnico, Hajdino, Juršince, Majšperk, Markovce, Podlehnik, Središče ob Dravi, Sveti Andraž v Slovenskih goricah, Sveti Tomaž, Trnovsko vas, Zavrč, Žetale in tudi mnoge okoliške.

Po besedah poslanca v Državnem zboru Andreja Čuša občine danes predstavljajo glavno gonilo razvoja, saj so praktično edine, ki še investirajo v infrastrukturo, ob tem pa je opozoril na zavajanje ministra Viranta, saj male občine v deležu namenijo več sredstev za investicije kot velike.

»Brez manjših občin bi bilo podeželje danes prazno, ne bi bilo samooskrbe, ob tem pa velja dodati, da smo ena redkih držav, ki ima preko 50 % prebivalstva na podeželju. Zmanjševanje občin bi bila tudi zavestna odpoved evropskim sredstvom, v tej perspektivi bi morali počrpati še 3,3 milijarde evrov,« je še povedal poslanec Čuš.

V nadaljevanju je Čuš pojasnil danski primer zmanjševanja števila občin, ki je trajal 6 let in je potekal konsezualno, pri nas pa želi vlada iz centra čim prej zadati še več udarcev slovenskemu podeželju.

Zmanjševanje števila občin ne pomeni racionalizacije delovanja države, temveč prav nasprotno. Za enakomernejši razvoj celotne Slovenije je treba vzpostaviti regije oz. pokrajine, v nasprotnem primeru se bo razkorak v razvitosti med centrom države in drugimi deli še povečeval. Na posvetovalnem referendumu o ustanovitvi pokrajin 22. junija 2008 je 67,85 odstotka volivcev glasovala za pokrajine, proti pa je bilo 32,15

odstotka volivcev vzhodnoštajerske pokrajine. Volja proti regijam je bila izražena le v bogatem centru.

Andrej Čuš je v nadaljevanju še povedal, da v poslanski skupini SDS menijo, da bi se moralo na občine prenesti več pristojnosti in nalog, ki so sedaj v pristojnosti države in ki jih izvajajo upravne enote.

»Žalostno je, da se pripravlja izbris občin izključno na podlagi števila prebivalcev, brez ostalih analiz, predvsem finančnih in organizacijskih in ocene, kaj bi oz. bo to pomenilo za lokalno samoupravo. Očitno ta vlada ne pozna Ustave Republike Slovenije, predvsem v tistem delu, ki govori o lokalni samoupravi,« je še pripomnil poslanec Čuš in nadaljeval: »Gre za ponoven napad na podeželje s strani te vlade tudi glede na predlagane spremembe zakona o financiranju občin, ki vsem občinam jemlje skupno okoli 90 milijonov evrov na račun manjšega deleža od pobrane dohodnine in manjšega sofinanciranja skupnih občinskih uprav. In tako vse občine, razen par največjih, postavlja v podrejen položaj, predvsem pri razvoju.«

Župan občine Dornava Rajko Janžekovič je poudaril, da so se za ustanovitev občine odločili občani na referendumu. Povedal je, da vsaka občina poskuša pridobiti čim več sredstev EU in sredstev iz ostalih razpisov in ta denar potem uporablja racionalno in veliko bolj pametno kot velike občine. Ministru Virantu sporoča, da naj svoje frustracije izživi drugače in naj ukine samega sebe. Sicer pa pravi, da je vse skupaj preusmerjanje pozornosti od resnično velikih problemov v državi.

Župan občine Sveti Andraž Franci Krepša je poudaril, da so občine gonilna sila razvoja in gospodarstva na svojem območju. Občine pridobivajo veliko več sredstev, kot jih potrošijo za svojo upravo in trošijo manj kot

velike občine. Željam vlade, ki želi vzeti podeželju občine, je treba reči odločni ne. Povedal je še, da ima vlada preveč agencij in svojih uradov, kjer veliko ljudi mešetari in greni življenje državljanom z oviranjem postopkov.

Župan občine Kidričevo Anton Leskovar se sprašuje, zakaj ubiti konja, ki dobro vleče, ki dobro dela. Ukinjanje občin razume kot napad na podeželje. Izpostavil je, da bi Haloze in Slovenske gorice danes bile videti precej drugače, če ne bi imele svojih malih občin, velikih po pridnosti in iznajdljivosti. Končal je z mislijo, da je škoda porabiti denar za referendum o ukinjanju občin, saj je rezultat znan že vnaprej.

Župan občine Destrnik Vladimir Vindiš je povedal, da je bila njegova občina nekoč večja, potem so šli nekateri svojo pot in do danes dosegli višek razvoja. Majhne občine so bile po njegovem mnenju ustanovljene zato, da prebivalcem podeželja poskušajo ustvariti pogoje za življenje, primerljive s pogoji v mestih. Sprašuje se, kako lahko vlada brez analiz pravi, da so občine zgrešen projekt in da se v njih ni nič naredilo. Meni, da je ukinjanje občin muha enodnevnica te vlade.

Župan občine Podlehnik Marko Maučič je opozoril, da če pogledamo zgodovinsko, ugotovimo, da 40 let ni bilo nobenih razvojnih sredstev, razen samoprispevki prebivalcev. Z ustanovitvijo občin se je začel opazen razvoj. Ob tem je povabil vlado, da si pride to pogledat. Poudaril je, da je veliko možnosti za črpanje sredstev, žal pa največkrat zmanjka lastnih, ki jih država ne zagotovi. Poudaril je, da bi bil prihranek z naslova ukinitve občin minimalen in da občinski uradniki delajo veliko več kot uradniki na ministrstvih. Na koncu je predlagal tudi interpelacijo zoper ministra Gregorja Viranta.

Zbrani župani in poslanec

Župan občine Juršinci Alojz Kaučič je povedal, da bi nekoč lahko zgolj sanjali o takšnih projektih, kot jih sedaj lahko izvajajo. Opozoril je, da bi država z ukinitvijo prihranila zelo malo, medtem ko bi občani izgubili veliko. Ministra Viranta vabi na

obisk, da si ustvari vtis, kaj majhne občine zmorejo.

»Vlada torej nadaljuje z ropanjem podeželja in poštenih ljudi v privilegije tistih, ki imajo največ. **Male občine niso krive za stanje v slovenskih bankah, za TEŠ 6, menedžer-**

ske prevzeme in nedelovanje pravne države. Sam bom naredil vse, da se manjše občine ne ukinejo, saj so branik razvoja in stabilnosti,« je novinarsko konferenco zaključil poslanec Andrej Čuš.

Matej Zorko

Mlada gobarja

Da so lahko tudi mladi dobri gobarji, sta dokazala Polonca in Tomaž Ljubec, ki sta v gozdu našla jurčka velikana in se svoje enkratne najdbe tako razveselila, da sta se odločila, da svoje veselje delita z bralci Novic.

Alenka Vršič

Gobarja Polonca in Tomaž

Legenda o svetem Martinu

Sveti Martin je poznan kot usmiljen vojščak, ki je z mečem razrezal svoj plašč in ga delil z revežem.

Legenda o gosih pravi, da se je Martin skrtil med gosi pred ljudmi, ki so mu prišli povedat, da je bil izvoljen za škofa. Gosi so ga izdale z gaganjem, zato so morale za kazen umreti na dan njegove smrti (8. novembra 397).

Zaradi izdajstva so gosi morale umreti

Njegov pogreb je bil 11. novembra leta 397 in obletnico pogreba obhajamo kot njegov godovni dan.

Martinovanje je najbolj poznano po vinu, ta povezava pa je rodila legendo, ki pravi, da »sveti Martin iz mošta dela vin«.

Ema Ilešič

Gobarski užitki v zasmetenih gozdovih

V nekaj dnevih se je razvedelo, da so v gozdovih začeli poganjati eni izmed najbolj priljubljenih gozdnih sadežev. Ob vsaki priložnostni potki v gozd je stal avtomobil, v gozdu pa gneča ne le gob, ampak tudi gobarjev. To je vse lepo in prav, če ne bi nekateri gobarji prinašali s seboj plastičnih vrečk ter plasten in jih kar mimogrede odvrgli v gozd. Praviloma je treba s seboj vzeti košarico, ne plastične vrečke, saj se gobe v njej zmečkajo in postanejo zatohle. Zatohle gobe pa so lahko zelo nevarne.

Že tako je ves svet onesnažen, zakaj bi ga onesnaževali še bolj in zakaj bi onesnaževali okolico, kjer živimo in s tem slabšali pogoje življenja nas ljudi, živali in narave. Najlepši je pogled na gozd, kjer se zlivata harmonija lepote in miru, le tu in tam mir zmoti kakšen gozdni prebivalec. Če pa ob

vsem tem zagledaš kup smeti, pa te vsa harmonija mine.

Ne le gobarji, tudi drvarji puščajo v gozdovih plastenke ter še hujše, embalažo, v kateri je bila nevarna snov. Skrajno nedopustno pa je ravnanje, ko nekdo pripelje odvečne stvari kar s prikolico in jih vsipa v gozd, češ, saj tu me nihče ne vidi in tukaj ne bodo te stvari nikomur v napoto. Ravno nasprotno, v napoto so prebivalec gozda, rastlinam, celotni naravi in vsemu človeštvu. Take stvari se zapeljejo v za to namenjen kraj. To ni gozd, ampak deponije, ki jih imajo za to pooblaščen podjetja.

Včasih se mi zdi, da bi morali v gozdovih namestiti table kot na javnih straniščih z napisom: »Počisti za seboj!« Ampak roko na srce, takšnih primerov je čedalje manj in upam, da jih kmalu sploh ne bo več.

Različne organizacije se zelo trudijo z vseslovenskimi čistilnimi akcijami, ki so zelo dobrodošle in dobro namerne ter redno ozaveščajo ljudi o tem problemu. V akciji Očistimo Slovenijo je bilo očiščenih nešteto črnih odlagališč, so pa še neodkrita ali pa odkrita, kakor se za koga vzame, a zanje še ni bilo posluha, ker so na preveč odročnih mestih ali pa je zmanjkalo prostovoljcev.

V gozd gremo nabirat gobe s košaro in uživat harmonijo lepote in miru ter ne odlagamo odvečnih stvari tja, kamor ne sodijo. V gozdu smo samo na obisku in se zato obnašamo spoštljivo.

Pa veliko gobarskih užitkov v lepih in čistih gozdovih.

Alenka Vršič

»Zgodovina je zelo zapeljiva stvar in jaz sem bil vedno radoveden človek«

Pogovor z Edvardom Kupčičem, 30. 8. 2013, 1. del

»Zgodovina je zelo zapeljiva stvar. Nekaj najdeš, odkriješ, ampak spet nekaj manjka in tako raziskuješ naprej.«

Edvard Kupčič

Edvard Kupčič je napisal knjižico o kulturni in zgodovinski dediščini v naši občini, ki bo predvidoma izšla ob praznovanju petstoletnice začetka gradnje cerkve v Vitomarcih. V knjižici bo za bralce, še posebej pa za domačine, veliko zanimivih, tudi novih podatkov, ki so povezani z zgodovino in razvojem naše občine. Menim, da je ob takšnih priložnostih pomembno spoznati tudi »ozadje« nastanka knjige. Zakaj se nekdo ljubiteljsko ukvarja z zgodovino domačega kraja? Kaj ga pravzaprav zanima in kako pridobiva informacije? Čemu sledi in katera vprašanja se mu ob tem porajajo?

Kakšne so njegove ugotovitve in kaj načrtuje za naprej? Podatki v knjigi so med drugim neposredno

Edi Kupčič: »Zgodovina je zelo zapeljiva stvar«

povezani z znanjem in doživljanjem oz. celostnim pogledom avtorja. Zato ga spoznajmo – gospoda Edvarda Kupčiča – tudi skozi pogovor z dne 30. 8. 2013, ko sva se z Andrejo Černel z njim pogovarjali in sicer smo osrednji del razgovora namenili temu, čemur g. Kupčič namenja večino svojega prostega časa, in sicer njegovemu zanimanju za zgodovino naše občine.

»Staro življenje«, kakor je g. Kupčič večkrat sam poimenoval svoje zanimanje za preteklost, je spremljal ves čas. Že od otroštva ga je zanimalo, kaj so imeli za povedati starejši, izkušeni ljudje. Rad je prisluhnil tudi učiteljem in učiteljicam. Zanimanje za preteklost je raslo z leti, vedno znova so se ob odkritjih in spoznanjih pojavljala nova vprašanja; njegov interes in radovednost sta se tako

le še bolj poglobljala. Ustno izročilo mu pomeni zelo pomemben vir informacij. Okoliščine pa so mu že od otroštva naprej bile naklonjene, saj je imel priložnost srečevati in se pogovarjati z mnogo ljudmi, ki so veliko vedeli o preteklosti. V njihovi hiši je npr. stanoval dr. Anton Gregorec, ki je pisal zgodovino kraja, dokler je tam živel. G. Kupčič je našel njegove zapiske iz obdobja 1890–1915, kar ga je takoj močno pritegnilo. Oče g. Kupčiča, Jože Kupčič, ki je bil knjižničar v šoli, ga je s seboj vodil v knjižnico in ga spodbujal k raziskovanju ter mu priporočal čtivo, ki ga je neutrudno prebiral. Na njegovi domačiji so stanovali učitelji in učiteljice, ki so bili izobraženi in so mu pripovedovali o zgodovini na različne načine (»Stalno sem bil radoveden človek.«). Vedno je tudi rad prisluhnil starim ljudem, ko so pripovedovali razne zgodbe iz preteklosti življenja domačinov in o dogajanju v občini nekoč. Npr. še posebej rad se spominja čevljarja Andraža Rajšpa iz Vitomarcev (zaselek Črna gora), pri katerem so se ljudje pogovarjali, medtem ko jim je popravljajl čevlje. G. Kupčič je tam res veliko slišal o »starih časih«. Posebej zanimive za g. Kupčiča so bile zgodbe, ki jih je pripovedoval Rojkov – Nedeljkov Štefan iz Vitomarcev 83, kateri je sedem let služil vojaščino v Galiciji. Kot oficir je prepotoval velik del Evrope in imel mnogo izkušenj. Po vrnitvi iz vojske se je nekaj časa preživljal kot cerkovnik. Veliko podatkov o nekdanjih časih pri nas je g. Kupčič dobil tudi od g. Balkana iz Vitomarcev 75, ki je živel v bližini in je bil zaradi bolezni več let priklenjen na posteljo. Zato je g. Kupčič še kot otrok zelo rad prisluhnil njegovim pripovedim o preteklosti, ko je skupaj z očetom zahajal tja. Spominja se pogovorov z župnikom g. Altom. Pogosto je z očetom hodil tudi k Zdravčevim v Vitomarce k frizerju, kjer je slišal nemalo zgodb iz preteklosti. Svoje zapiske o zgodovini in dogodkih v

občini mu je dal sosed Tomaž Toš (oče Borisa in Mirka Toša). Ima fotokopije zapiskov, ki so jih našli v Zorkovi hiši v Vitomarcih 73, v katerih so zapisani pomembnejši dogodki v naši občini za obdobje 1918–1946. Alojz Kocmut (Žnidarov Lujzek iz Hvaletincev) je z njim podelil izkušnje in spomine iz svojega stoletnega življenja.

Bolj poglobljeno se je s preteklostjo začel ukvarjati, ko je živel na Ptujju in je kot član Krajevne skupnosti Dušan Kveder Ptuj bil zadolžen za zgodovino. Takrat je začel sodelovati s Spomeniškim varstvom Maribor. Ker ni imel dovolj predznanja s področja zgodovine, se je moral začeti sistematično učiti zgodovino, vključil se je v Zgodovinsko društvo na Ptujju in bolj aktivno raziskoval po pisnih virih v arhivih.

O zgodovini naše občine je sistematično začel zbirati podatke od leta 1976 dalje, takrat je pogovore s starejšimi občani tudi že zapisoval. Kar je bilo zanimivo, je želel preveriti in je iskal za to dokaze v pisnih in drugih materialnih virih. Svoje ugotovitve objavlja že ves čas, odkar izhaja lokalni časopis Novice. Leta 2008 je izšel prvi vodnik, ki ga je napisal, naslov knjižice je Vodnik po turističnih poteh Občine Sv. Andraž v Slov. goricah.

Ob zbiranju ustnih in materialnih virov o naši preteklosti je za g. Kupčiča zanimivo tudi spoznavati svojstven značaj ljudi v nekem kraju. G. Kupčič namreč ugotavlja, da je značaj prebivalcev nekega kraja oz. območja odvisen od več dejavnikov, ne le od genov, ki jih podedujemo od staršev, temveč od preteklosti cele širše rodbine, od vzgoje, trenutnih okoliščin in tudi od stvari, ki so se dogajale v preteklosti na določenem območju.

G. Kupčič je na poti svojega raziskovanja preteklosti delal na več smereh in zbiral informacije na osnovi ustnih virov (pogovori z ljudskimi pripovedovalci), ki jih preverja v razgovorih s strokovnjaki (zgodovinarji, arheologi), s prebiranjem literature,

obiskovanjem muzejev ter iskanjem materialnih dokazov vsepovsod, kjer je mogoče.

Najbolj so njegovo radovednost v naši zgodovini pritegnile tri stvari: poglavar oz. plemenski vodja Vitomir, pravas Vitomarci (g. Kupčič meni, da je bil Vitomir resnična osebnost in da ne gre zgolj za pripoved; podatki o tem so v muzeju na Dunaju), skrivnostna vitomarška ravnica (kako in zakaj je nastala) in strelski stolpi iz 13. stoletja z neslovanskimi imeni (npr. Bukošek, Kobušak), ki so bili zgrajeni na »vrhovih oz. bregih« (njihova vloga je bila obramba pred Obri). Za slednje je našel dokaze v knjigi Gospodje Ptujski, v kateri je zemljevid z označenimi lokacijami obrambe, tudi tistimi na našem območju. G. Kupčič je ugotovil, da so na ruševinah enega izmed stolpov zgradili našo cerkev. Ob raziskovanju le-tega se mu je porodila ideja o knjigi, posvečeni zgodovini izgradnje cerkve.

G. Kupčiču je zelo zanimivo tudi raziskovanje »hvaletinške Pristave – dvor Jurtela«, ki je bilo obsežno in zanimivo grajeno, saj je bilo dvorišče strnjeno, kar pomeni, da je bilo obzidano oz. zaprto iz vseh štirih strani. Kot tako naj bi bilo v Hvaletincih že iz časov prvega pokristjanjevanja v naših krajih. V obdobju Dominikancev so katoliški izobraženci in podporniki v Hvaletincih ustanovili versko šolo in zgradili večjo kapelo za bogoslužje. Pozornost g. Kupčiča so pritegnili tudi razni ostanke iz preteklosti, ki so jih našli v Zorkovi kleti (Vitomarci 73) ob izgradnji spomenika talcem in asfaltiranju ceste ter na pokopališču, ki nakazujejo na povezavo z izgradnjo dvižnega mostu, ki je bil vhod k obrambnemu obzidju. G. Kupčič je namreč primerjal ostanke kamnin in nasploh značilnosti razvoja ljudstev na tem območju v obdobju pred našim štetjem ter tako sklepal, da so obrambni zidovi na teh območjih nastajali, ker so ljudstva in plemena začela uporabljati močnejše orožje in orodje v medsebojnih spopadih.

Najdeno kamenje naj bi bilo iz Hojčja (gozd, ki raste na območju od Gajk do križišča »pri Berlaku«), saj naj bi že v rimski dobi tam bil kamnolom.

Sporočilo g. Kupčiča vsem nam je sledeče:

»Manj ljudi ima posluš za zgodovino. Tudi strokovnjake zanimajo v glavnem le posamezna področja – izseki iz zgodovine. Slišim različna mnenja, npr. zgodovina je zgodovina, torej jo pustimo pri miru, pustimo mrtve ... Sam se s tem ne strinjam. Poglejte, naši starši so zgodovina. Vse,

kar so ustvarili, je že zgodovina in nam koristi. Vse, kar je svet ustvaril, je zgodovina, na kateri so temelji sedanjosti. Vse, kar je odkrila znanost, je zgodovina ... Zgodovina torej ni nekaj mrtvega, ampak je živa, nam koristi za naprej. Tistega, kar smo se naučili, nam ne more nihče vzeti, uničiti in to je osnova za naprej. Brez naučenih osnovnih stvari v šoli, kot je branje, poštevanka, se ne moremo učiti novih stvari in se šolati naprej. Ob srečanju z zgodovino, s starejšimi narodi, z mrtvimi predhodniki (starši, sorodniki, znanci), je neke vrste kakor,

da jim sežemo v roko in se z njimi pogovarjamo. S tem je naše življenje čustveno bogatejše, naše znanje je koristnejše.

Če smo se iz zgodovine malo naučili, ne moremo tega uporabljati v sedanjosti, v svojem življenju, ne moremo posredovati znanja naprej ter ostanemo le nemi opazovalci dogodkov in svojega življenja. Smo manj koristni sebi, družini, družbi. Zato berite našo zgodovino, učite se iz nje in jo usmerjajte v našo prihodnost.«

Valerija Ilesič Toš

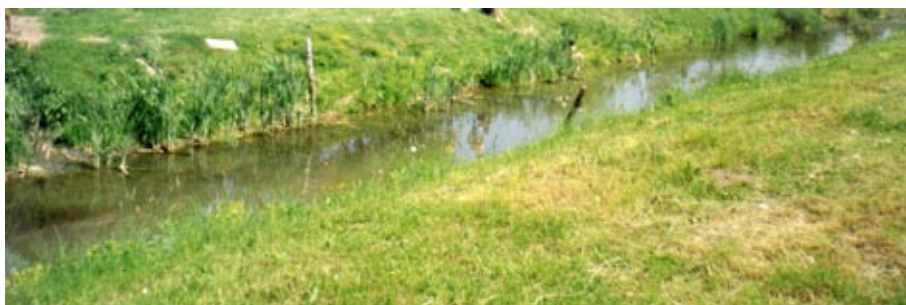
Mrtvi potok

Mrtva reka, kam hitiš, mrtva reka, kam bežiš? Kje zelenje vso je zdaj, kje so ribe, tvoj sijaj?

Nekako tako se sprašujemo domačini in kar večina ljudi, ki se pogosto srečuje z nekoč lepim in življenja polnim potokom v spodnjih Drbetincih.

Predlansko leto je Komunala Ptuj urejala strugo in nasip potočka, ki teče skozi spodnji del Drbetinc. Verjamemo, da je tukaj nekdo imel dober namen, vendar mu to nikakor ni uspelo. Na slikah vidite razliko med potočkom, kakršen je bil pred čiščenjem in po njem. Razlika je očitna.

Nekoč je brez teh grozno velikih rastlin, ki zakrivajo razgled in razkazujejo neurejenost, imel potoček veliko večjo vrednost. Struga je bila širša, v njem ni bilo toliko tega groznega rastlinja, okolico so kmetje lažje urejali in videz je bil lepši. Resda pristojni enkrat letno pokosijo to velikansko rastlinje, a je premalo, s košnjo pod gladino vode pa ubijajo še zadnje življenje. Danes v potočku, po tistem zadnjem čiščenju, ni skorajda nič vode. Gladina se je spustila na minimum, težje je urejati okolico potoka, saj je nasip strmejši in globlji, najpomembnejše in najhuje je pa to, da v tem potoku skorajda ni več življenja, živali, ki so tukaj nekoč živele v ogromnem številu. Ni več rib, ki so bile

Bistri potoček leta 2000

velike tudi nekaj decimetrov, ni več toliko zelenih žab, ki so poleti zjutraj in zvečer zmeraj tako na glas regljale ter vider, kač ... V potoku vedno več življenja naseljujejo le nadležni komarji, ki jih imamo vsi vedno preko glave. Le še divje račke najdejo kakšen kvadratni centimeter vode, kjer lahko malo zaplavajo.

Škoda, da institucije in naravovarstveniki, ki bi se morali zavzemati za obstoj tako številnega življenja, kot je bilo v potoku, pustijo komunalnim podjetjem, da naredijo še več škode. Pred leti skorajda ni bilo dneva, ki bi minil brez bogatega ulova ribičev, ki so na koncu ribe zmeraj spustili nazaj v naravo. Ljudje smo se ob potoku družili, sklepali prijateljstva, tekmovali v ribolovu in še bi lahko naštevali. Sedaj se na nobenem bregu potoka niti sprehajati več ne moreš.

Vendar je škoda že narejena in nihče izmed nas navadnih prebivalcev in

Potok danes

opazovalcev ne more nič spremeniti, saj to ni v naši pristojnosti. Tudi če bi hotel urediti kakšen košček potoka in tako naseliti ribice, bi te najverjetneje že obiskala inšpekcija in tako pisala velikanske kazni. Še en dokaz do kam smo prišli. Mislim, da takšno čiščenje predlani ni bilo potrebno in da se je tukaj naredilo veliko več škode kot koristi.

Kristijan Majer

Najbolj mokri in najbolj suhi kraj na svetu

Z malo domišljije si pričarajte občutek večne mokrote. Zagotovo je zoprno. Začne se že zjutraj, ko se zbudite. Vedno je vse mokro. Oblečete vlažna oblačila, ker se perilo nikoli ne posuši. Drva oziroma kurjava je večno vlažna, če že ne temeljito mokra. Ko se vrnete z dela oziroma iz šole, najprej sušite oblačila in vse, kar je v skromnih lesenih kočah, od hrane dalje. Nепrestano tacate po blatu in lužah. Pri stalnem dežju je življenje najbrž grozno.

Najbolj mokri kraj na svetu je Čerapundži v Indiji, v pokrajini Asan. Vlažnost je način življenja za 10.000 ljudi, ki kljub vsemu živijo v tem kraju. Noben prebivalec tega mokrega kraljestva v resnici nikoli ni občutil, kaj je suho. Vedo le za manj ali bolj vlažno. Čerapundži leži na 1484 metrih nad morjem in ima svetovni rekord v količini padavin v enem mesecu. Posebnost tega kraja so tudi hudi nalivi v jutranjih urah. Največ deževnih dni, povprečno 325 na leto, je v BAHIA FELIXU v Čilu. Na najbolj mokri točki na svetu, na gori Mount Wai' de na Havajih, pa nikoli ne rečejo, da dežuje, tam vedno lije.

Pri stalnem dežju je življenje najbrž grozno

NAJBOLJ SUHI KRAJ NA SVETU

Najbolj suhi kraj na svetu je v Južni Ameriki. V severnem delu Čila leži puščava ATACAMA, ki se razteza od meje s Perujem okoli 1000 km proti jugu do Bolivije do mesta ANTIPLANA. V tem predelu zelo redko dežuje, na nekaterih predelih ni padel dež že več kot 40 let. Za najbolj suhi kraj pa velja okolica Iquiqueja. Zato tudi na 6000 m nimajo ledenikov. Za to ekstremno suhoto sta dva razloga: prvega predstavlja gorovje Andi na vzhodu s suhimi vetrovi, drugega pa hladen obalni tok z malo izhlapevanja. Kljub temu je puščava polna bogastva z bakrom in srebrom. Čeprav je puščava Atacama izredno negostoljubna, arheološke najdbe

pričajo, da so v redkih oazah živeli Atacamci in druga plemena. Zaradi suhega podnebja je ozračje večino dni jasno in ni svetlobnega onesnaževanja.

Puščava Atacama je zelo priljubljena med astronomi, zato je tam nastanjenih veliko observatorijev, ki so med največjimi na svetu. Najbolj suha območja imajo podobne razmere kot na Marsu. NASA (ameriška vesoljska agencija) na tem območju preizkuša instrumente, ki jih nato pošlje na Mars. Opravljeni testi so pokazali, da na najbolj suhih predelih niso zaznali nobenih znakov življenja. Zato je to edinstven kraj na Zemlji. V puščavi Atacama je včasih razlika med dnevno in nočno temperaturo tudi več kot 50 stopinj Celzija. Sredi te puščave na 2000 m nad morjem leži vasica SAN PEDRO DE ATACAMA. Vaško cerkev so zgradili Španci leta 1577, pred njimi pa staro domače indijansko pleme INKI.

V Atacami so danes največji teleskopi na svetu.

Ema Ilešič

Vir: Revija Bonbon

Na nekaterih predelih puščave Atacama ni padel dež že več kot 40 let

Vino povzroči, da začne človek zamenjevati misli z besedami.

Samuel Johnson

Ljudje najmanj pazijo na tisto, kar bi radi imeli najdlje: svoje življenje.

Jean de La Bruyere

Največja vinska klet na svetu

Največja vinska klet na svetu se nahaja v Moldaviji, v MILESTII MICI, dvajset kilometrov južno od moldavijske prestolnice (glavno mesto Moldavije je KIŠINJEV s 740.000 prebivalci). Ustanovljena je bila leta 1969 v opuščenem rudniku apnenca. Najprej je bilo tam le manjše skladišče vina, ki je pozneje preraslo v pravo podzemno veletovarno vina. Grozdje, mošt in vino v MILESTII MICI dovažajo iz vse države, v podzemnih tunelih pa se izvajajo vse stopnje tehnološkega postopka do ustekleničenja in arhiviranja. Skupna dolžina podzemnih rogov rudnika, ki so ga za izkop gradbenega apnenca izrabljali kar pol tisočletja, je 220 km, 120 km jih je danes v uporabi. V podzemlju sta vse leto stalna temperatura (od 12 do 14 stopinj Celzija) in vlaga (od 85 do 95 odstotkov). V opuščenem rudniku je pravo podzemno mesto. Posamezni rovi so poimenovani tako kot ulice v mestih. Po ulicah, ki nosijo imena vinskih sort in zvrsti, se zaposleni in obiskovalci prevažajo z avtomobili, prometnejše pa so opremljene s prometno signalizacijo. Levo in desno lahko obiskovalci kar iz avtomobila opazujejo velike cisterne in velike

Podzemna veletovarna vina

lesene sode. V Milestii Mici pa ni le največja klet po obsegu rogov, ponaša se tudi z največjo zbirko arhivskih vin na svetu in je od leta 2005 vpisana v

Ginnessovo knjigo rekordov. Dva milijona izbranih steklenic hranijo na posebnih policah. Najstarejše vino v kleti je iz leta 1969.

V Moldaviji pridelujejo rdeča in bela vina. Prevladujejo vina iz evropskih sort grozdja: sovinjon, chardonay, merlot, pinot ...

V čudovitih podzemnih degustacijskih dvoranah se dogajajo sprejemi in pogostitve visokih državnikov in različni kongresi na najvišji državni ravni.

Ema Ilešič

Vir: Revija Bonbon

V klet se vozijo po pravih prometnih poteh

Kakor prihaja na mizo vino,
tako odhajajo skrivnosti.

Armenski pregovor

Obisk ultramaratonca Hilarija

Ultramaratonec Radovan Skubic Hilarij si je zadal cilj prekolesariti in obiskati vse slovenske občine. Tako je tudi občina Sv. Andraž v Slov. goricah sodelovala v projektu oziroma podvigu »211 lipovih listov za zeleno Slovenijo«.

S spremljevalno ekipo je Hilarij prikolesaril v našo občino 30. julija 2013. Skupaj z delavci občinske uprave ga je sprejel podžupan Milan Černel in na skupni zemljevid Slovenije pritržil lipov list za območje naše občine. Hilarij je ob obisku simbolno predal zeleno sporočilo iz Srca Slovenije, s katerim je opozarjal na pomen povezovanja in varovanja okolja. Hilarij je svoj podvig uspel dokončati, zato pa je moral prekolesariti 2.800 km.

Alenka Vršič

Sprejem pred občinsko stavbo

EuroBasket

Največji športni dogodek v Sloveniji doslej, EuroBasket, se je končal 22. septembra 2013. Nastopilo je 24 reprezentanc, ki so si končna mesta razdelili tako:

- v prvem krogu prvega dela tekmovanja so izpadle: Izrael, Velika Britanija, Bosna in Hercegovina, Gruzija, Poljska, Turčija, Makedonija, Črna Gora, Švedska, Nemčija, Češka in Rusija;
- v drugem krogu prvega dela tekmovanja so izpadle: Finska, Latvija, Belgija in Grčija;
- 8. mesto: Italija
- 7. mesto: Srbija
- 6. mesto: Ukrajina
- 5. mesto: Slovenija
- 4. mesto: Hrvaška
- 3. mesto: Španija
- 2. mesto: Litva
- 1. mesto: Francija

Ponosni smo lahko spet na našo ekipo, ki ni nikoli med prvimi favoriti, vendar vseeno vedno pokaže več kot dovolj. Prvih 6 uvrščenih ekip, med drugimi tudi naši, se je direktno uvrstilo tudi v tekmovanje Svetovnega prvenstva, ki bo drugo leto v Španiji. Tudi takrat bomo močno navijali za naše in mogoče jim uspe celo uvrstitev v četrtfinale, kar bi po zdajšnjih rezultatih bilo več kot dovolj.

Veseli nas, da se je tovrstna

Slovenska reprezentanca

prireditve izvedla v naši domovini, saj smo tako poskrbeli za prepoznavnost države in privabili turiste, ki nas bodo obiskali še večkrat. Športni navdušenci in tudi tisti, ki to niso vedno, smo zavzeto navijali in tako smo se končno državljani spet malo združili in pustili politične ter druge razprtije na stran. Sam si želim, da bi Slovenija še večkrat kandidirala in izvedla tako odmevno tekmovanje. Na izide prireditve pa smo lahko več kot ponosni.

Kristijan Majer

SIMBIOZ@

Simbioz@ bo letos že tretjič povezala Slovenijo v tednu med 14. in 18. oktobrom 2013. Tudi v Občini Sv. Andraž v Slov. goricah bomo že drugo leto zapored v sklopu projekta Simbioz@ izvajali brezplačne delavnice uporabe računalnika in mobilne telefonije. Cilj projekta je

dvig računalniške pismenosti in zanimanje za učenje e-veščin med starejšimi. Ker bodo v tem tednu potekale tudi številne prireditve ob 500-letnici začetka gradnje cerkve, bomo delavnice časovno prilagodili. Pridružite se nam na delavnicah in se prijavite. Prijave sprejemamo na

občinski upravi (osebno ali po tel. 02/757 95 30), preko prostovoljcev in tečajnikov, lahko pa se prijavite tudi na spletni strani <http://www.simbioza.eu/sl/2013/prijava>.

Alenka Vršič,
lokalna koordinatorica projekta

OVTAR – varuh Slovenskih goric

Dolga stoletja je življenje slovenskega kmeta teklo od pomladi do jeseni, od žetve do setve po starodavnem utečenem redu. Danes le še osemdesetletniki vedo povedati, kako je bilo njega dni ...

Ker se grozdje že precej časa pred trgatvijo »mehča«, nekako od srede avgusta dalje, je lahek plen za ptice in nepridiprave, zato v Slovenskih goricah v vinograde postavimo klopotce. Prav ob tem času so v preteklosti nastopili svojo honorarno službo tudi čuvaji vinogradov, sadovnjakov in poljedelskih pridelkov – OVTARJI. Ovtarska služba se je začela s 15. avgustom. Večinoma so varovali le vinograde, saj tatvin drugih sadjarskih in poljedelskih pridelkov skoraj ni bilo. Služba je trajala do 15. novembra ali mogoče še dlje, odvisno od letine in časa spravila grozdja.

Trimesečno varovanje je ovtar opravljal neprenehoma dan in noč. Preoblekli so se navadno enkrat na teden, za britje pa praktično ni bilo časa niti želje. Za klobukom so nosili šopek z dodanim vinskim listjem. Dobiti ovtarske službe ni bilo tako enostavno, saj je ta od lastnikov vinogradov moral najprej dobiti pisno dovoljenje za delo. Bodoči ovtar je moral vložiti prošnjo na občino, ta pa je kandidata izbrala. Vsi izbrani kandidati so bili poklicani na sodišče, kjer so morali priseči, da bodo službo opravljali vestno z rednimi obhodi vinogradov in da ne bodo zamolčali nobenega krivca ali tatu.

»En hribček bom kupil, bom trsek
sadil...«

Vse vinograde, ki so mu bili zaupani, je moral obhoditi vsak dan, in sicer enkrat podnevi in enkrat ponoči. Pri vsaki hiši, ki je najela ovtarja, se je moral obvezno oglasiti. Da je ponoči opravil svoj obvezni obhod vinograda, je dokazoval prazen kozarec žganja, ki so mu ga domači postavili na določeno mesto, največkrat na zunanjo okensko palico.

Varuh Slovenskih goric – varuh
vinogradov!

Nepridipravi in kaznovanje

Velika sramota za posameznike je bila, če ga je ovtar peljal na policijo, saj je vaška skupnost takoj vedela, kdo krade grozdje v določenih predelih. Največja sramota za ovtarja je bila, če je bil na obisku v hiši in je ravno v tem času vstopil kdo s krožnikom pravkar nabranega grozdja. To se je ovtarjem pogosto dogajalo ob gostijah, krstih in ob skupnih kmečkih opravilih, na primer pri ličkanju koruze.

Kaj pa zaslužek?

V času Avstro-Ogrske je bil sezonski honorar za ovtarsko delo 140–160 kron ali 4 krome za polovnjak (300 litrov) stiskanega mošta. Zaslužek je bil sicer obilen in za nevarno in naporno delo vsekakor ustrezen.

Kaj pa oprema ovtarja?

Kot znak svoje časti in kot orožje so ovtarji nosili ovtarsko palico. Palica je bila podobna primitivni helebaridi s kovinsko konico (nožem). Urezana je bila iz hruškove veje. Grče so bile okrašene z medeninastimi žeblički. Palica se je nosila na rami, podobno kot puška. Namesto jermena je pri omenjeni palici bil zakrivljen »korombač«, spleten iz vrbovih šib. Palica je bila občinska last in se je tam tudi hranila. Eno od teh hrani Pokrajinski muzej v Mariboru.

Emma Ilešič
Vir: Turistična organizacija
Slovenske gorice

Tekmovanje v oranju s traktorji starodobniki v Dornavi – prvouvrščeni Anton Ljubec z Gibine

Vitezi Pesničarji Dornava – društvo za ohranjanje kulturne, naravne in tehnične dediščine je organiziralo že 3. tekmovanje v oranju s traktorji starodobniki. Tekmovanje je potekalo 11. avgusta 2013 pri dornavskem baročnem dvorcu in je bilo prava paša za oči, posebej za ljubitelje starodobnih traktorjev. Otvoritvene brazde so naredili s konjsko vprego, nato se je pomerilo kar 21 oračev s starodobniki. Pogoji za oranje so bili težki, saj že nekaj časa ni bilo padavin. V oranju se je tretje leto zapored pomeril tudi Anton Ljubec z Gibine, ki je s svojim starodobnikom znamke Hanomag, letnik 1955, dosegel prvo mesto in za nagrado prejel odojka. Anton Ljubec je član društva Oldtimer Stara Gora in velik ljubitelj starodobnih vozil. Po tekmovanju je sledil prikaz oranja in setve z najmodernejšim plugom in sejalnico ter seveda tudi druženje in pogostitev z oračevim golažem.

Alenka Vršič

Ljubec Anton s starodobnikom znamke Hanomag, letnik 1955

kronika kraja

Na svet so prijokali in razveselili svoje mamice:

- deklica Nela, rojena 6. 7. 2013; mamica Nina Lužnik, Drbetinci 31
- deklica Zala, rojena 4. 9. 2013; mamica Andreja Lajh, Novinci 43
- deček Bil, rojen 20. 9. 2013; mamica Jožica Gomzi, Slavšina 27

V svet tišine so odšli:

- Marija Slana, Vitomarci 55, rojena 29. 8. 1927, umrla 20. 7. 2013
- Matilda Kovačec, Hvaletinci 3, rojena 14. 3. 1926, umrla 13. 8. 2013
- Marija Kovačec, Hvaletinci 20, rojena 18. 12. 1925, umrla 9. 9. 2013
- Angela Duh, Drbetinci 27, rojena 20. 5. 1931, umrla 23. 9. 2013
- Franc Kovačec, Rjavci 31, rojen 17. 2. 1940, umrl 27. 9. 2013

AVTOR: JOŽE BEROON	TOČKA ZA NAD- ZIRANJE TERENA	ZAGO- VORNIK HITRIH SPREMENB V DRUŽBI	PRIPoved V VERZIH	KNEGINJA IN EDINA SLOVEN- SKA SVETINICA	ŠVEDSKA IGRALKA (LENA)	GOVEDO ZA VPREGO	NAKLADAL- GOBEZDAČ	ANDREJ KAROLI	GESLO		PRITOK SAVINJE PRI CELJU	AMERIŠKA IGRALKA GAHNER	ZMAGO SAGADIN	KRAJ PRI KOPRU V DOLINI RIZANE	IGRE ŠTU- DENTOV VSAKO DRUGO LETO	ČEŠKI PISATELJ IN POLITIK (VACLAV)	JAPONSKI REŽISER KUROSAVA																																							
KRAJAN OREHOVCA PRI KOSTA- HJEVICI NA KOKI	GLIVČNA BOLEZEN RASTLIN	ALEŠ VALIČ	GORNIK IN PUBLICIST JERIN	ŠVEDSKI PESNIK HANSSON	SRBSKI JEZIKO- SLOVEC KARADŽIĆ	TOPILO ZA MASCORLE, SIMOLE IN LAKE	TRAVNIK (PESNI- ŠKO)	NOBELU	ZASLJ- SEVALEC KRIVOVER- CEV V SR. VEKU	IT. PUSTO- LOVEC (GIACOMO)	STO KVADRAT- NIK METROV	IZBRANJE VOLASKEH OBVEZ- NIKOV	JANKO POPRET KRAJEVNA SKUPNOST	MEHKEJŠI DEL ČESA AZUŠKA OTUŠKA DRŽAVA	BARVA NEBA	MEDVED VREČAR UMIETNA SNOV ZA IZOLACIJO	PRIZNA- VANJE OBLASTI KOGAL- NJEBOŠ VDAJNOST PLUJAČA S PENO NA POVRŠINI	MANJŠI PARADIŽ- NIKI IZBASTEK V CELJSTI	ŠTEFANJA NEMANJA PESNIK PETROVIČ NJEBOŠ	KRAJ OB KOPRSKEM ZALTVU	POKROVKI PODOBNO GLASBILLO (EDNINA)	POKRAJINA V GRČIJ IN ALBANIJ	BORUT URH OLIVER TWIST	VRHNE OBLAČILO MUSLIMANK GOZDNI ŠČINKAVEC	RUŠKA IGRALKA SAVINA EMILIAN CEVC	AVANS, PREDUJEM	BLAGAJNA	UČENEC, KI SELE SPOZNAVA CIRKE	KNJIŽNICA V LJUBLJANI	KOMPOTU PODOBNA JED BORIS URBANC	PREDEL OB SPOJU ROKE IN TRUPA	VINSKI PU- BLICIST IZ MARBORCA (BRANKO)	ALUMINIJ	VEŠLAŠKI PREDEL BLEDA OSEBNI ZAJEMEK	ŠEVALEK KRIVOVER- CEV V SR. VEKU	IT. PUSTO- LOVEC (GIACOMO)	STO KVADRAT- NIK METROV	IZBRANJE VOLASKEH OBVEZ- NIKOV	JANKO POPRET KRAJEVNA SKUPNOST	MEHKEJŠI DEL ČESA AZUŠKA OTUŠKA DRŽAVA	BARVA NEBA	MEDVED VREČAR UMIETNA SNOV ZA IZOLACIJO	PRIZNA- VANJE OBLASTI KOGAL- NJEBOŠ VDAJNOST PLUJAČA S PENO NA POVRŠINI	MANJŠI PARADIŽ- NIKI IZBASTEK V CELJSTI	ŠTEFANJA NEMANJA PESNIK PETROVIČ NJEBOŠ	KRAJ OB KOPRSKEM ZALTVU	POKROVKI PODOBNO GLASBILLO (EDNINA)	POKRAJINA V GRČIJ IN ALBANIJ	BORUT URH OLIVER TWIST	VRHNE OBLAČILO MUSLIMANK GOZDNI ŠČINKAVEC	RUŠKA IGRALKA SAVINA EMILIAN CEVC	AVANS, PREDUJEM	BLAGAJNA	UČENEC, KI SELE SPOZNAVA CIRKE	KNJIŽNICA V LJUBLJANI	KOMPOTU PODOBNA JED BORIS URBANC

AVSENAK, Branko - vinski publicist s psevdonimom Dionizij Amfora, INKVIZITOR - srednjeveški zasliševalec krivovercev, LAVER, Rod - nekdanji avstralski tenisač, PEPELOVKA - rastlinska glivična bolezen s plesnivo prevleko na listih, ZAR - vrhnje oblačilo muslimank.

Za nagradno križanko Novic št. 44 je prispelo 9 pravih rešitev. Izžrebali smo 3 nagrajence:

1. nagrada: (kompletno zunanje čiščenje avtomobila v vrednosti 25 €, podarja MAT, avto Matjašič-Kocbek s.p.); Nadja Ilešič, Vitomarci 56 a, Vitomarci
2. nagrada: (4 vstopnice za koncert ansambla Modrijani, podarja Društvo mladih Vitomarci (Müze 2013)); Purgaj Darinka, Hvaletinci 11, Vitomarci
3. nagrada: (2 vstopnici za koncert ansambla Modrijani, podarja Društvo mladih Vitomarci (Müze 2013)); Rene Vršič, Drbetinci 5, Vitomarci

Nagrajenci so bili o nagradah pisno obveščeni. Čestitamo!

Rešitve nagradne križanke

Rešitve križanke (celotna križanka) pošljite na naslov: **Občina Sveti Andraž v Slov. goricah, Vitomarci 71, 2255 Vitomarci, Nagradna križanka**. Ne pozabite pripisati svojega imena in naslova.

Upoštevali bomo vse pravilne rešitve križanke, ki bodo prispеле na naš naslov **do ponedeljka, 21. oktobra 2013**.

BAR ROLA
Kocmut Tatjana s.p.
2255 Vitomarci 65.
tel: 02/757 01 41

Donatorji:

Izmed pravih rešitev križanke bomo izžrebali tri dobitnike nagrad. Nagrade so:

1. nagrada: 2 pizzi, Bar »ROLA« Tatjana Kocmut, s. p.
2. nagrada: »Trojček« (tri buteljke), Vinarstvo Druzovič, Drbetinci 12
3. nagrada: »Dvojček« (dve buteljki), Vinarstvo Druzovič, Drbetinci 12

Najamem manjšo hišo, lahko starejšo. Iščem občasne prevoze. Pokličite GSM: 070/378-138.

NEKOMERCIALNI MALI OGLAS ZA FIZIČNE OSEBE

V Novicah še vedno lahko oddate nekomercialni oglas - **do 10 besed brezplačno**.

Vsebinsko pošljite na naslov UO Novice, Občina Sv. Andraž v Slov. goricah, Vitomarci 71, 2255 Vitomarci, s pripisom "Mali oglasi" ali na info@sv-andraz.si **do 2. 12. 2013**.

Jesen v vrtcu

V knjigah je mnogo zanimivosti

Sušenje zelišč z naše zeliščne gredice

Pozdravljena teta jesen

Ličkanje koruze

Pripovedujemo

Kolone vozil se vijejo po naši igralnici

Protiramo orehove liste

Dobra vaja za ravnotežje

Barvanje buč s prstnimi barvami

Pohod oz. romanje od kapele, 17. avgust 2013

